NºNº61-62 (2789 - 2790)

Выдаецца з ліпеня 1995 г на беларускай і рускай мовах

УП «Народная воля». Кошт — свабодны.

Да ўвагі!

Хто не зрабіў перадаплату і хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі чакаем!

Lapohusi

Шаноўныя чытачы! Па пытаннях распаўсюджвання газеты жыхары сталіцы могуць звяртацца na тэлефоне 328-63-93. усе астатнія— па тэлефоне 328-68-71.

СІТУАЦЫЯ

«Белсат» перадае ў космас...

Артыкул з такім загалоўкам выйшаў на старонках польскага выдання Gazeta Wyborcza.

"Ніхто не глядзіць праграмы "Белсата" ў Беларусі, бо яны перадаюцца не праз спадарожнік "Сірыус", які з'яўляецца папулярным, а праз малаўжываную "Астру", — кажа ўладальнік "Tygodnika Podhalanskiego" Ежы Юрэцкі, які будзе ўдзельнічаць у адукацыі незалежных беларускіх журналістаў.

Кіраўніца тэлеканала Агнешка Рамашэўская, аднак, спасылаецца на даследаванні НІСЭПД, паводле якіх канал глядзяць каля 7,3% сельніцтва Беларусі. Пры гэтым яна прызнае, "што гэта не значыць, што столькі чалавек глядзяць нашыя праграмы па тэлебачанні". "Яны маглі нас бачыць у інтэрнеце, на відэакасетах, тлумачыць дырэктарка. — Калі да канца года нас будзе глядзець 5% насельніцтва Беларусі – гэта будзе поспех".

Між тым самі журналісты "Белсата" кажуць, што, на жаль, "Белсат" недаступны ў інтэрнеце.З-за таго, што інтэрнет у беларусі нятанны, наўрад ці такі спосаб распаўсюджвання інфармацыі можна назваць эфектыўным. Таму пытанне аб эфектыўнасці "Белсата" застаецца адкрытым. І польскія СМІ, у адрозненне ад беларускіх, ужо пачалі ўздымаць гэтую праблему.

Паважаныя чытачы, а што вы думаеце аб уплыве спадарожнікавага тэлеканала "Белсат" на беларускага гледача?

Алена НОВІКАВА.

3 НАГОДЫ

«Покажите мне такую страну, где славят тирана...»

невялікі мітынг, асноўным матывам якога было вядомае "Ленин всегда живой"

За мітынгам праўладных камуністаў назірала купка камуністаў з партыі, якую ўзначальвае Сяргей Калякін. Сцягоў з сабой ягоныя паплечнікі не прынеслі — толькі кветкі. У асноўным гваздзікі — кветкі рэвалюцыі... Назіраючы за мітынгам "ідэалагічна-варожых" камуністаў, партыйцы Калякіна абураліся: "Усклалі кветкі і ўсё, адышлі. Навошта праводзіць несанкцыянаваны мітынг? І куды глядзіць міліцыя?". А два міліцыянты сапраўды назіралі з цікавасцю за тым, што адбываецца на плошчы, але несанкцыянаваны мітынг

праўладных камуністаў чамусьці разганяць не сталі. Ахоўнікі правапарадку выбралі сабе іншую ахвяру — п'янага мужчыну, які адпачываў на парапеце метрах у ста ад помніка Ільічу. Напэўна, гэтаму чалавеку камуністычныя ідэалы не надта блізкія, таму што, пабуджаны міліцыянтамі, ён, хістаючыся, збег з плошчы Незалежнасці.

I вось да помніка падышоў Сяргей Калякін. Усклаўшы кветкі, ён звярнуўся з кароткім спічам да прысутных. Ідэя яго выступлення: Ленін — геній сучаснасці, увесь маштаб асобы якога яшчэ належыць спазнаць... Гэтыя тэзісы прагучалі з вуснаў чалавека, які прэтэндуе на статус кандыдата ў

Цывілізаванае чалавецтва даўно асудзіла злачынствы камуністычнага рэжыму, катастрафічныя наступствы Кастрычніцкай рэвалюцыі: "Покажите мне такую страну, где славят тирана, где победы в войне над собой отмечает народ", — гэтыя радкі паэт Ігар Талькоў прысвяціў Леніну і ягонай рэвалюцыі. У іх - сэнс той страшнай, атрутнай спадчыны, якую пакінуў "самый человечный человек", якая, да сораму, дагэтуль не выкаранена на нашай зямлі. Так, у Беларусі яшчэ за-

прэзідэнты ад... дэмакратычнай

грамадскасці. З вуснаў чалаве-

ка, які дагэтуль ідзе за ленінскімі

фантомамі. Што, у выпадку пры-

ходу да ўлады Калякін збіраецца

павесці краіну ленінскім шля-

хам? Шляхам чалавека, на руках

якога чалавечая кроў і безліч

аднойчы паўтараў, што яму

блізкія ідэалы сацыял-дэмакра-

таў. Але сацыял-дэмакратаў 22

красавіка ля помніка Леніну не

Між тым Сяргей Іванавіч не-

людскіх жыццяў...

прыхільнікі Леніна, прыхільнікі камунізму. Сярод іх, відавочна, і Сяргей Калякін. Але ці варта тады тлуміць людзям галаву, збіраючыся ўдзельнічаць у прэзідэнцкай кампаніі, што ён, Калякін, — камуніст-сацыял-дэмакрат? Ці не варта расставіць усе кропкі над "і" і ў рэшце рэшт

Віталь ГАРБУЗАЎ.

Кветкі Ільічу ад камуніста Калякіна і яго паплечнікаў...

ХТО ЁСЦЬ ХТО

Аляксандр МІЛІНКЕВІЧ:

«Народная воля» дэмакратычны прапагандыст песімізму

апазіцыйным палітычным небасхіле з'явіўся былы намеснік старшыні Гродзенскага гарвыканкама Аляксандр Мілінкевіч, сплыло нямала вады. Шмат гучных заяў зроблена ім за гэтыя ўсе як быццам правільныя, слушныя. Напрыклад, нельга было не звярнуць увагу на такое яго выказванне: Сёння трэба стратэгія дзейснай барацьбы, а не яе імітацыі...

Днямі рэдакцыя газеты "Народная воля" вырашыла звярнуцца да аўтара гэтых не столькі красамоўных, колькі прынцыповых слоў і спытаць:

– Спадар Мілінкевіч, а ў чым сёння выяўляецца ваша асабістая стратэгія дзейснай барацьбы? Толькі, калі ласка, як мага больш канкрэтна...

- Раней апазіцыя, у пераважнай большасці, дзейнічала галоўным чынам "ад выбараў да выбараў". Нашы намаганні накіраваны на стварэнне шырокай сеткі дэмакратычных арганізацый, суполак, якія стала працуюць з грамадзянамі.

Мы стварылі арганізацыйны падмурак для сталай дзейнасці. Мы аб'яднаны вакол зразумелых і блізкіх значнай колькасці грамадзян ідэй свабоды, незалежнасці, нацыянальнага адраджэння і еўрапейскай інтэграцыі. Працы хопіць усім і няхай кожны робіць тое, што можа рабіць лепей.

Пашыраецца кола грамадзян, якія маюць доступ да непадкантрольных аўтарытарнай уладзе крыніц інфармацыі і мы дбаем пра тое, каб у гэтых крыніцах былі прадстаўлены нашы думкі і нашы ідэі. Кожны, хто хоча зрабіць унёсак у набліжэнне часу свабоды, мае магчымасць далучыцца да нашай дзейнасці, знайсці сяброў і аднадумцаў у сваім горадзе, мястэчку і дзейнічаць. Вынік нашай працы — гэта і тое, што голас міжнароднай супольнасці ў падтрымку дэмакратычных перамен у Беларусі становіцца ўсё больш гучным.

Супраціўнікі свабоды, "вінцікі" рэжыму, ужо змаглі пераканацца, што мы імкнёмся бараніць кожнага пацярпелага за свае меркаванні, за сваю прагу да лепшай, свабоднай Беларусі.

3 тых часоў, калі на дзейснай барацьбы павінна даваць станоўчыя вынікі. Не маглі б сказаць, дзе яны, у

чым канкрэтна выяўляюцца? – Па той жа логіцы, у кожнай цывілізаванай краіне мусіць кіраваць Асноўны закон... А ў нас чамусьці — дэкрэт... А незалежныя газеты, кожная з якіх таксама мае сваю дзейсную стратэгію на медыйным рынку, мусілі б стала пашыраць кола сваіх чытачоў...

Агульнавядома, што дыктатугрунтуецца на страху і дэзінфармацыі. Мы з гэтага зыходзім. Вынікі маёй дзейнасці ў тым, што я за 2007 год накруціў па Беларусі больш за 35 000 км, сустракаючыся з людзьмі ў гарадах і мястэчках, афішуючы і не афішуючы. Я браў на сябе адказнасць за Дзень Волі-2007 і 2008 і за "Еўрапейскі марш", у гэтым годзе адказваю за "Чарнобыльскі Шлях".

Нам удалося стварыць эфектыўную сістэму салідарнасці і ўзаемападтрымкі. Больш за 400 выкінутых студэнтаў, універсітэтаў за "палітыку", атрымалі магчымасць працягнуць навучанне ў Польшчы, Украіне, Літве, Эстоніі, Чэхіі, Румыніі, Францыі. Аказана адрасная падтрымка сотням палітвязняў і іх сем'ям. беспрацоўным

Вынікам маіх сустрэч з кіраўнікамі краін ЕС і ЗША ёсць сталае заангажаванне на карысць дэмакратычных перамен на Беларусі і цвёрдая падтрымка нашай незалежнасці дэмакратычным светам. Напрацаваныя кантакты на вышэйшым дзяржаўным узроўні дапамогуць нам у будучым правесці неабходныя пераўтварэнні і мадэрнізаваць гаспадарку

 І ўсё ж некаторыя людзі лічаць, што ўся ваша дзейнасць зводзіцца да імітацыі барацьбы...

У нашай сітуацыі ёсць адзін суддзя - гэта беларускі народ, як бы пафасна гэта ні гучала. І калі я сваёй дзейнасцю, існаваннем, тым, што працягваю актыўна працаваць, ламаю нейкім палітыкам планы і прымушаю іх працаваць, я ім хачу нагадаць, што я раблю гэта дзеля нашай агульнай мэты — Беларусь Па логіцы, стратэгія павінна быць незалежнай, свадзе пануе закон.

 Сустракаючыся з замежнымі палітыкамі, вы даволі часта падкрэсліваеце, што тэлекал "Белсат" павінен атрымаць добрае фінансаванне. Некаторыя кажуць: які сэнс сёння выпрошваць грошы на тэлеканал, які ў Беларусі глядзяць адзінкі?

Выпрошваць — няўдалае слова, прашу больш не ўжываць яго побач з маім імем. Я пераконваю ў тым, што беларусы павінны мець якаснае незалежнае тэлебачанне, якое будзе рабіцца прафесіяналамі і паказваць тую рэчаіснасць, якую старанна хавае ўлада. Я падтрымліваю "Белсат", бо лічыў і лічу, што Беларусі патрэбнае ТБ. Вельмі спадзяюся, што з меркаваным пераходам на "Сірыус" канал значна павялічыць колькасць гледачоў. Адносна якасці перадач — давайце дадзім рэдакцыі год, і потым аб"ектыўна ацэнім працу тэлеканала.

 Вы публічна падпісаліся на газету "Прессбол", якую пазбавілі акрэдытацыі на Алімпіяду. Чаму вашага прозвішча няма сярод падпісчыкаў "Народнай волі"?

- Я адгукнуўся на заклік рэдакцыі "Прессбола" падтрымаць іх газету. Бо таксама лічу, што ўлада зрабіла чарговую памылку, пазбаўляючы папулярнае выданне акрэдытацыі на Алімпіядзе. Спадзяюся, што маё рашэнне паўплывала на салідарнасць чытачоў, спартсменаў і пашырыла

боднай, справядлівай краінай, іх пратэст супраць бязглуздага рашэння чыноўнікаў.

"Народную волю" праглядваю амаль штонумар. Але я ў значнай ступені згубіў цікавасць да вашай газеты. Яна перастала быць аб'ектыўнай, у ёй зашмат заказных матэрыялаў. "Народная воля" сёння ўжо не столькі інфармацыйная крыніца, колькі дэмакратычны прапагандыст песімізму. Безумоўна, велізарнае дасягненне рэдактарскага калектыву ў тым, што газета, нягледзячы на рэпрэсіі з боку

ўлады, працягвае выходзіць. Не ўсе незалежныя газеты належным чынам выконваюць сваю ролю па аб'ектыўным інфармаванні людзей. Роля газет інфармаваць людзей, падаваць розныя думкі. Частцы нашых газет бракуе аб'ектыўнасці, яны таксама падзяліліся паводле сваіх палітычных прыхільнасцяў.

Ці маеце намер прымаць удзел у парламенцкіх выбаpax?

Перад мной больш шырокія задачы. Я ўжо заявіў аб тым, што буду ўдзельнічаць у прэзідэнцкіх выбарах. Што тычыцца парламенцкай кампаніі, я буду даверанай асобай шматлікіх кандыдатаў ад аб'яднаных дэмакратычных сіл з усіх рэгіёнаў краіны. Разам з імі буду збіраць подпісы, ладзіць пікеты, выступаць на сходах. Я так працаваў у час мясцовых выбараў у 44 гарадах. Сёння гэта найбольш эфектыўнае выкарыстанне майго патэнцыялу і падрыхтоўка да прэзідэнцкай кампаніі.

– Да выбараў ужо застаецца не так шмат часу. Як думаеце, у прадстаўнікоў дэмакратычнай грамадскасці ёсць шанцы трапіць у Палату прадстаўнікоў?

– У Беларусі няма выбараў. калі ўвосень яны пройдуць па старой завядзёнцы, то толькі ўлада можа сваім рашэннем прызначыць некалькі "штатных дэмакратаў" у Палату. Навошта ёй гэта рабіць? Напрыклад, каб спадабацца Еўрасаюзу. Трапіць самім ва ўладу незалежным кандыдатам будзе магчыма толькі тады, калі ў выніку нашай паспяховай кампаніі "За свабодныя выбары" зменіцца практыка іх правядзення

– Дагэтуль не ўнесены змяненні ў Выбарчае заканадаўства. Ці варта ізноў гуляць па правілах дзеючай улады, марна траціць грошы?

Дэмакраты выйгравалі выбары і пры горшым заканадаўстве ў 1989-м і 1990 годзе. Але тады ў камісіях былі нашы прадстаўнікі, не было такіх нахабных фальсіфікацый, ініцыятыўныя групы кандыдатаў не пераследаваліся, можна было без перашкод сустракацца на вуліцах, у дварах, на прадпрыемствах. Наш удзел у выбарах не зробіць іх легітымнымі. Калі не пайсці да людзей, то яны збольшага і не даведаюцца, што іх падманваюць, і што ёсць альтэрнатыва існуючаму курсу. Крытыка з канапы нам мала цікавая.

Марына КОКТЫШ.

АД РЭДАКЦЫІ

Шчыра кажучы, мы спачатку хацелі зрабіць падрабязны каментарый да інтэрв'ю спадара Мілінкевіча. Але потым вырашылі: не справа газеты станавіцца ў позу суддзі. Чытачы ведаюць не менш нас, журналістаў, таму і прапануем ім выказацца па закранутых пытаннях. Скажам толькі: за ўвесь час знаходжання ў апазіцыі Аляксандр Мілінкевіч усяго аднойчы, на 10—15 хвілін, завітаў у рэдакцыю "Народнай волі". І то па настойлівай просьбе галоўнага рэдактара. Заўважым, сярод нашых падпісчыкаў прозвішча Мілінкевіча не значыцца. Як і яго жонкі Іны Кулей. Знаёмяцца з матэрыяламі на сайце? Дык сайт у нас з'явіўся зусім нядаўна. Таму абсалютна незразумела, як спадар Мілінкевіч можа гаварыць пра тое, што "яна ("Народная воля") перастала быць аб'ектыўнай, у ёй зашмат заказных матэрыялаў. "Народная воля" сёння ўжо не столькі інфармацыйная крыніца, колькі дэмакратычны прапагандыст песімізму'

Упэўнены: чытачам будзе што сказаць наконт інтэрв'ю спадара Мілінкевіча, якое ён даў, запатрабаваўшы пытанні ў пісьмовым выглядзе...

маўчання?

універсітэта Хрысціну Марчук выклікалі позвай у абласное ўпраўленне КДБ.

Два супрацоўнікі спецслужбы, якія вялі допыт, не захацел назвацца. Тады Хрысціна адмовілася адказваць на пытанні.

Ананімных супрацоўнікаў 'Маладога фронту".

зачыняецца на рамонт

Станцыю Мінскага метрапалітэна "Кастрычніцкая" плануецца закрыць на рэканструкцыю на пачатку лета, паведаміў БелаПАН начальнік вытворчага аддзела дырэкцыі па будаўніцтве Мінскага метрапалітэна Сяргей Наўрась.

> ГА "Таварыства беларускай школы' запрашае навучэнцаў 8—11-х класаў паўдзельнічаць у конкурсе міжнароднага вучнёўскага праекта

«Распавядзі пра мяне»

возьмуць удзел пра жыццё сваіх

Наступнае конкурснае сумоўе адбудзецца **30 красавіка** з 16.00 да 18.00 ў памяшканні ГА Таварыства беларускай мовы" па адрасе: Мінск, вуліца Румянцава, 13.

Тэлефон для даведак: 8-029-273-32-68.

Дзве гадзіны

Студэнтку Гродзенскага

Паводле яе слоў, каля дзвюх гадзін яна прасядзела збольшага моўчкі.

КДБ, у прыватнасці, цікавілі яе паездкі ў Мінск на пасяджэнні

«Купалаўская»

Пераможцы конкурсу у здымках фільма аднагодкаў у Літве Польшчы. Германіі і іншых краінах Еўропы.

ЛЁС ЧАЛАВЕКА

Сцяпан Сухарэнка сумуе без працы

Першага намесніка старшыні КДБ **Васіля Дземянцея** знялі з пасады разам з былым старшынёй КДБ Сцяпанам Сухарэнкам ліпені мінулага года. Днямі А.Лукашэнка знайшоў новую працу для генерала Дземянцея – ён прызначаны намеснікам старшыні Дзяржаўнага мытнага камітэта. А Сцяпан Сухарэнка дагэтуль застаецца без пасады і без працы.

Хаця яшчэ напрыканцы лістапада мінулага года новы старшыня КДБ Юрый Жадобін заявіў журналістам: "Мяркую, што ў адзін з бліжэйшых кадравых дзён вызначыцца ягоны далейшы лёс. Я ведаю, куды плануецца прызначыць Сухарэнку. Але не хачу пра гэта раней часу казаць. Ён будзе працаўладкаваны на даволі высокую пасаду...'

Па нашай інфармацыі, сам Сухарэнка пра сваё "хуткае прызначэнне" даведаўся з даведаўся з фармацыйных паведамленняў.

Дагэтуль застаецца незанятай пасада кіраўніка Інстытута нацыянальнай бяспекі КДБ Беларусі (былога кіраўніка ў мінулым годзе адправілі на "заслужаны адпачынак"). Калі верыць крыніцам, набліжаным да сілавых страктур, Сухарэнку быццам бы прапаноўвалі заняць гэтае крэсла, але ён не пагадзіўся. Магчыма, былы старшыня КДБ

разлічвае на большае... Маці Сцяпана Сухарэнкі гаворыць, што яе сын сумуе без пра-

"Канешне, ён сумуе без пра-— сказала яна "Народнай волі". — Дай Бог, каб усё добра

ТЫМ ЧАСАМ

Фарыд Канцараў працуе ў «Газпрамбанку»

Былы кіраўнік упраўлення ваеннай контрразведкі КДБ Беларусі Фарыд Канцараў працуе намеснікам старшыні праўлення ААТ "Газпрамбанк" і абраны членам праўлення гэтага банка.

У лютым гэтага года Фарыд Масхутавіч таксама абраны старшынёй савета дырэктараў ААТ "Аб'яднаныя машынабудаўнічыя заводы (Група Уралмаш-Іжора)" (АМЗ).

Нагадаем, што доўгі час лёс Фарыда Канцарава быў цесна звязаны з Беларуссю. У 1995 годзе, пасля працы ў КДБ, Канцараў быў прызначаны першым намеснікам міністра ўнутраных спраў Беларусі. Сышоўшы на

пенсію, Канцараў перайшоў на працу ў газавую прамысловасць. Займаў пасады намесніка гендырэктара, дырэктара знешніх сувязях ТАА "Газпромэнерго-сбыт", якое займалася вытворчасцю і пастаўкай абсталявання для геафізічных даследаванняў, працаваў саветнікам старшыні праўлення "Газпрам-

27 чэрвеня ў прэстыжным маскоўскім гатэлі "Марко Поло Пресня" пад кіраўніцтвам Фарыда Канцарава адбудзецца Савет дырэктараў ААТ "АМЗ".

Марына КОКТЫШ.

KAMEPTOH

от Сергея Ваганова

Знаки свыше

Из множества событий, случившихся на минувших днях, тремя, по-моему, можно восхититься особенно.

Во-первых, это рухнувшая башня знаменитой тюрьмы, получившей в народе символическое имя "Володарка". Однако оставим башню людям с богатым воображением, которые сразу же, не считаясь с действительностью, углядели в этом некий знак свыше. Хотя башня рухнула сама...

Еще один знак свыше появится посередине города Полоцка. Таково, во всяком случае, намерение городских властей, узнавших об очередном, на сей раз, кажется, из космоса, открытии центра Европы где-то неподалеку от границ подведомственной им территории.

Ну, а третий знак свыше явился в понедельник в виде указа об отмене отмены пенсионерской льготы на поездки в пригородном транспорте. БТ, пропев свою песню, поднесло микрофон счастливым согражданам... Надо было видеть и слышать, с какой радостью воспринята "новость", о которой даже не в центре Европы никто с таким пафосом не сообщал бы. Что ж, я тоже вынужден соблюсти чистоту песенного жанра,

не совсем свойственного и потому простительного журналис-

Сезонное счастье

Как хорошо на пенсии! Сплошная благодать: Или гуляешь с песнями, Или ложишься спать. Когда ж, сродни чесотке Зовут к себе опять Деревья, грядки, сотки Сажать, полоть, копать -Тогда влезаешь в дачный Прокуренный вагон, Где только и судачат, Какой хороший Он:

 Вернул народу льготу, Теперь поездим всласть! Чего мы драли глотку И проклинали власть? Наверно, и таблетки Вернет за полцены. И будем летки-енки Плясать, как пацаны... Ты помнишь эту дамочку? (Твердил жене: не верь...) Повесьте, дескать, в рамочку Свои права теперь...

И слышал я, готовится Еще один указ. Россия не надломится, Вернет дешевый газ... Посмотришь, и на метры Понизится тариф...

 Скажи, какие ветры разносят этот миф?

– Да ты, брат, в оппозиции, Наверно, состоишь... Нет на тебя милиции, А ну отсюда, кыш!

...Хоть взятельный, Хоть дательный Случится переплет — Какой же обязательный Счастливый наш народ! Готов из кожи вылезть За льготный свой проезд...

Да, черт его не выдаст. Ну, и свинья не съест...

P.S. Окончание следует в октябре, когда пройдут выборы и закончится "сезонное счастье"...

kamerton_41@mail.ru

«18—19-летним девушкам уже пора рожать, что они и делают у вас в школах»

В конце мая станет известно, откажется ли Беларусь от 12-летней системы школьного образования.

Реформа средней школы, начатая 10 лет назад, почему-то вдруг сейчас официально подверглась резкой критике. В минувший четверг по этому поводу состоялось совещание у главы государства. Высказывался сам Александр Лукашенко:

- Настораживает то, что во многих случаях наши граждане протестуют против удлинения срока школьного образования до 12 лет, не видя для этого какихлибо серьезных оправданий. То, что происходит сегодня в средней школе, не может удовлетворять и меня. Удлиняем срок обучения и одновременно перегружаем наших детей усложненными программами. Порой не только

справиться с задачами для 5-го или 6-го класса.

и здоровее от того, что пошли в школу в 6-летнем возрасте и проведут там не 10 или 11, а целых 12 лет? Так ли уж нужно обществу 12-летнее среднее образование с профильным обучением, и нужно ли нам нацеливать всех детей исключительно на поступление в вуз?

- Что это за разговоры у педагогов, когда они говорят, с одной стороны, об ускоренном развитии, акселерации, а с другой держат за партой 17—18-летних молодых людей. Может, я утрирую, но этим 18—19-летним девушкам уже пора рожать, что они

MEPKABAHHI

Гэта яшчэ не канец эксперыментаў над нашымі дзецьмі і намі

Ці трэба зноў распачынаць рэфармаванне сярэдняй школы і вяртацца да 11-годкі? З такім пытаннем мы звярнуліся да настаўнікаў і бацькоў.

Уладзімір ЛУК'ЯНАЎ, выкладчык матэматыкі юрыдычнага каледжа БДУ:

Кожнае рашэнне, якое прымалася пры пераходзе школы да 10-ці, потым 11ці і, урэшце, 12 гадоў навучання, мела сваю логіку, абгрунтаванне і... супярэч-

Якія мэты закладваліся пры пераходзе на 10-, 11- ці 12-годку? Каб дзеці навучыліся вучыцца і самастойна знаходзіць веды? Каб распрацаваць новыя методыкі, якія б абагачалі дзіцячую памяць, увагу, павышалі іх працаздольнасць? Не. Ідзе гульня па перацягванні гадзін з матэматыкі ў фізіку, з фізікі ў хімію, з хіміі ў біялогію і г.д. Праграмы перагружаюцца. Што тычыцца сучасных падручнікаў матэматыкі, то з кожным разам яны больш складаныя і ўтрымліваюць шмат супярэчнасцяў. Напрыклад, у падручніку за 8-ы клас утрымліваюцца ў асноўным задачы, якія рашаюцца ў адно дзеянне з дапамогай метадаў, якія выкладаюцца ў 9-м ці 10-м класе. Дык навошта застаўляць вучняў рашаць іх у 8-м класе вельмі склада-

Галоўная праблема, на мой погляд, не ў тым, колькі гадоў вучыцца, а як вучыць дзяцей, як настроіць іх на вучобу, каб не было таго, што ёсць сёння, калі ў 9-м, 10м, 11-м класах вучні на уроках гуляюць у карты і п'юць піва, нервуюць настаўнікаў. Мы баімся прызнацца, што ўсіх аднолькава навучыць немагчыма, баімся ранняй спецыялізацыі. На мой погляд, вучняў трэба рыхтаваць па-рознаму, для ўсіх павінен

быць прадугледжаны толькі базавы мінімум. Навошта будучаму дырыжору забіваць галаву складанымі фізічнымі задачамі?! Ад спецыялізацыі нельга адмаўляцца. І калі зноў загаварылі пра рэфармаванне, то рэфармаваць трэба навучальныя праграмы.

Галіна СЕВЯРЫНЕЦ, былая выкладчыца рускай мовы і літаратуры, педагог з 36-гадовым стажам:

— Я выкладала і ў 10-, і ў 11- і ў 12-годках. Што добрага ў 12-годцы — вольная субота. Шкада, праўда, што не для ўсіх школьнікаў. 10-годка больш увагі надавала мовам, праграмы былі больш структурызаваныя, а потым пачалася каша, увялі шмат нейкіх дысцыплін, і патрабаванні сталі больш жорсткія, праграмы перагружаныя.

А ўвогуле 12-годка для беларускага бюджэту, асабліва зараз - недазваляльная раскоша. Адукацыя каштуе шмат грошай. Таму, я мяркую, лямант і падняўся: наверсе не ведаюць, адкуль браць грошы, таму і замахнуліся на сярэднюю школу.

Шкада, што адукацыю ўвесь час ліхаманіць. І за такі час — а рэформе толькі 10 год — нельга рабіць высновы. Дзеці не паспелі нават скончыць школу, падышлі толькі да 11 класа. Ім яшчэ два гады навучацца, і калі зараз пачнуць мяняць праграму, што будзе з дзецьмі? Чаму ніхто не думае, як адаб'юцца ўсе гэтыя эксперыменты на дзецях і бацьках, настаўніках? На мой погляд, адукацыя павінна быць усё ж такі больш кансерватыўнай сістэ-

Таццяна УЛАНАВА, выкладчыца фізікі СШ №196 г.Мінска:

— Я лічу, што 12-гадовая адукацыя доўгая адукацыя, у школе сядзяць дзеціпераросткі. Юнакі і дзяўчаты ў 12-м класе дарослыя, у іх дарослыя інтарэсы, яны адчуваюць сябе ў школе няёмка, і пажадана, каб яны навучаліся ў іншых установах альбо працавалі. Увогуле мне падаецца, што сярэдняя школа павінна быць 10-гадовай, трэба толькі разумна прасеяць усю новую інфармацыю, якая прымножылася за апошнія гады.

Аднак, на мой погляд, галоўнае — не колькі вучыцца, а як і ў каго. Шкада тых сродкаў і сіл, якія былі зрасходаваны на тое, каб увесці 12-годку. Колькі сродкаў пайшло на падручнікі, на курсы для настаўнікаў! Праграмы новыя распрацавалі. А зараз такую працу трэба распачынаць у адваротным накірунку. Я ў роспачы.

Аляксандра БАТУРЫНА, маці 8-класніка, былая настаўніца:

— Ведаеце, што мяне больш за ўсё засмучае? Выступіла адна асоба — і раптам усе заўважылі, што 12-годка нікому не патрэбная. За мінулыя некалькі дзён па тэлебачанні, у газетах (асабліва афіцый-

ных) з'явілася столькі перадач і публікацый са з'едлівымі назвамі, што проста здзіўляешся: калі ўвесь гэты час усе былі ўпэўнены, што 12 год — гэта зашмат, дык чаму раней маўчалі? А калі гэта проста гатоўнасць дуць у адну дуду с "першай асобай", дык робіцца зразумелым, што, на жаль, гэта яшчэ не канец эксперыментаў над нашымі дзецьмі і намі. Я былы настаўнік, і мне вельмі балюча, што знішчылі, бадай, адзіную сістэму ў дзяржаве, якая добра працавала пры любой палітыцы і любой эканоміцы, — сістэму адукацыі. Зрабілі 12 год з нейкіх аднамомантных меркаванняў — трэба ж іх чымсьці запоўніць: пачалі выдурвацца біялогія на ўзроўні медінстытута, сусветная мастацкая культура, якую мала хто з настаўнікаў ведае і можа добра выкладаць, тры гадзіны фізкультуры на тыдзень, калі практычна ніводная школа не можа забяспечыць нармальныя ўмовы іх правядзення. Затое ў 8-м класе, калі пачынаецца вывучэнне алгебры, на яе адводзіцца 2 гадзіны на тыдзень. Цяпер, зноў-такі с нейкіх няўцямных меркаванняў, адмяняюць — і я ўяўляю, што пачнецца: перакройванне праграм, напісанне новых падручнікаў (кожны наступны — нашмат горш за папярэдні)... Можна падумаць, што ад вяртання да 10- ці 11-годкі

фесіяналы 40—45-гадовага ўзросту. Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ўсё механічна вернецца да таго якаснага

ўзроўню, які быў. У мяне вельмі шмат зна-

ёмых-настаўнікаў, і практычна кожны ка-

жа: "Немагчыма працаваць. Адзіная мара

- сысці са школы". І гэта добрыя пра-

Пустэльнікаў дэпартавалі з Pacii

У Беларусь вярнуліся пяцёра грамадзян нашай краіны, якія пасля выхаду з пячоры сектантаў у Пензенскай вобласці Расіі заставаліся жыць у вёсцы Нікольскае.

Мясцовы суд прыняў рашэнне пра дэпартыцыю беларусаў на радзіму і аштрафаваў іх за парушэнне правілаў уезду і знаходжання на расійскай тэрыторыі на суму ад 100 да 200 долараў. Аднак было вырашана не дэпартаваць сям'ю Вабішчэвіч -- маці з дзецьмі, бо іх муж і бацька дагэтуль знаходзіцца ў пячоры.

Астатніх пустэльнікаў міліцы янеры давязлі да Брэсцкай і Магілёўскай абласцей

Самая вялікая паркоўка

Самая вялікая ў Мінску шматузроўневая паркоўка будуецца побач з чыгуначным вакзалам. Адначасова ў ёй змогуць змясціцца паўтысячы аўтамабіляў. Паркоўку будуюць на вуліцы Бабруйскай у комплексе новага аўтавакзала "Цэнтральны". Палова будынка, які расцягнецца больш як на 200 метраў, будзе адведзена пад пяціўзроўневы

На звалку вывезлі 2,5 мільярда долараў

2,5 мільярда долараў штогод вывозіцца на звалкі ў Беларусі. Менавіта столькі можна атрымаць за каштоўныя кампаненты адыходаў, якія пакуль не выкарыстоўва-

Пакуль у нашай краіне паўторна ідзе ў справу толькі 15--18% сыравіны, тое, што можна ўзяць без асаблівых высілкаў, бо астатняе патрабуе глыбокай перапрацоўкі і сур'ёзных інвесты

Аднак да 2015 года збор і прыцягненне ў гаспадарку другаразовай сыравіны ў Беларусі мусіць павялічыцца да 40%, што дасць у скарбонку 150--170 мільёнаў долараў штогод.

ЗДАРЭННЕ

SOS!

Хлопчыку

патрэбна дапамога

"Паглядзіце, гэта Антон — яму

трэба тэрмінова зрабіць апера-

цыю па перасадцы сэрца. Транс-

плантацыю могуць зрабіць толькі

ў Нямеччыне. Для гэтага трэба

сабраць 100 тыс. еўра перадапла-

ты, а сама аперацыя — 250 тысяч.

У гэтую суму ўваходзіць і 30-дзён-

нае медыцынскае абслугоўванне

пасля аперацыі. Яшчэ можа спат-

рэбіцца 250 тыс. для імплантацыі

дапаможных прылад, якія могуць

стаць неабходнымі для наступнай

аперацыі, г. зн. у суме трэба 500

тысяч. Але для пачатку не хапае

толькі 50 тысяч — у Гомелі ўжо са-

да ў Мінску зрабілі аперацыю,

якая абышлася бацькам у 20.000

еўра. Яна павінна была па-

доўжыць жыццё хлопчыка на не-

калькі гадоў, за якія бацькі спадзя-

валіся сабраць патрэбную суму.

Але нядаўна яго стан пагоршыўся.

Лекары кажуць, што яму застало-

ся пару месяцаў. Часу катаст-

рафічна мала! Трэба дзейнічаць

разам. Адным бацькам не спра-

сяч еўра. Мы сям'ёй у сукупнасці -

1.500.000 рублёў. Бацькі Антона

звярталіся ў прэзідэнцкую дабра-

чынную арганізацыю і атрымалі

адмову: сказалі — няма сродкаў.

Увогуле, як даходзіць да грошай...

Збіраюся схадзіць у нашы цэрквы

ў Гомелі, можна плакат зрабіць з вялікімі фотаздымкамі, як размеш-

чаныя на сайце, і паставіць каля

варот цэркваў, вернікаў жа шмат.

хоча, каб хлопчык жыў, не про-

ста выдаткаваў грошы, а яшчэ

паведаміў сваім сябрам, сваякам

і знаёмым. І растлумачыў, што

гэта не "вутка", а сапраўднае го-

ра простай сям'і. А дзяржава іх

кінула. Таму мы, простыя людзі,

павінны ўсе разам дапамагчы ім.

шай на працы. Рассылаюць па

Бацькі арганізавалі збор гро-

Галоўнае, каб чалавек, які

Я думаю, што збяром.

Сястра з мужам дадуць 5 ты-

Яму ў лістападзе мінулага го-

бралі 45 тысяч.

Галоўная вежа «Валадаркі» абвалілася

Пішчалаўскага замка, дзе размяшчаецца следчы ізалятар галоўнага ўнутраных спраў Мінгарвыканкама (Cl3A №1).

Як паведаміў дзяжурны ізалятара, надзвычайнае здарэнне зафіксавана 20 красавіка ў 8.20. "Пацярпелых няма, гэта нежылое

У Мінску абвалілася вежа памяшканне", — сказаў дзяжурны. Пішчалаўскі замак быў пабудаваны ў 1825 годзе. Узведзены ў стылі ранняга класіцызму, ён адразу пачаў выкарыстоўвацца ў якасці турмы. На пачатку мінулага стагоддзя тут быў зняволены Якуб

Колас, арыштаваны за ўдзел у не-

санкцыянаваным з'ездзе рады-

спісе працоўных лісты.

толькі можна!!!'

лячэнне Антона.

400048193,

Хлопчыку не патрэбна спага-

да, яму патрэбны канкрэтныя

дзеянні. Неабходна, каб кожны,

хто даведаецца аб гэтым няш-

часці, спытаў у сябе: "Хто, калі

не я?" І вырашыў для сябе: што

ён асабіста можа зрабіць, да ка-

го можна звярнуцца, як можна

дапамагчы гэтай сям'і? Калі лас-

ка, перашліце гэты ліст каму

вы здароўя адкрыты дабрачын-

ны рахунак для збору сродкаў на

№305 ААТ "ААБ "Беларусбанк" у

г.Гомель, МФО 151501663, УНП

рахунак №3819382102987 на а/р

№3819382106417 (для ўсіх ва-

eўpa: №978000000003;

Дабрасельскага Алега

. №6430000000005.

сельскага Антона"

3 дазволу Міністэрства ахо-

Рахункі адкрыты ў філіяле

у бел. рублях: транзітны

замежнай

на дабрачынны рахунак у

на дабрачынны рахунак у до-

на дабрачынны рахунак у

Прызначэнне плацяжу: "На

ляр'янавіча для лячэння Дабра-

ларах ЗША: №8400000000031;

валюце:

рахунак

рублях:

Прыкладна з 1999 года пачаліся размовы аб будаўніцтве новага будынка СІЗА на ўскраіне Мінска і перадачы будынка замка ў веданне гарвыканкама, аднак далей размоў справа не прасунулася.

На месцы

ĬЭČ

знайшлі

паселішча

будаўніцтва

старажытнае

Больш за 2 тыся-

чы артэфактаў куль-

тур розных гістарыч-

ных перыядаў было знойдзена ў час ком-

Яны праводзяцца на месцы

Сярод іншага навукоўцы

будаўніцтва Гродзенскай ГЭС

каля вёскі Жылічы ў Грод-

Інстытута гісторыі і студэнты

гістфака БДУ знайшлі стаянку,

якая адносіцца да свідэрскай

культуры (11 тысяч гадоў таму).

Знойдзены артэфакты перыя-

даў мезаліту, неаліту і больш

плексных археа-

ванняў.

зенскім раёне.

позніх эпох.

Нічога

лагічных даследа-

Дзмітрый УЛАСАЎ.

политкухня

Анатолий Лебедько остается председателем ОГП

Очередной съезд Объединенной гражданской партии пришелся на предпасхальное, Вербное, воскресенье. Увы, настроение у делегатов партийного форума было далеко не праздничным. Все помещения, пригодные для мероприятий оппозиции, оказались закрыты на "идеологический замок". Съезд пришлось проводить в небольшом зале штабквартиры Партии БНФ, рассчитанном менее чем на сто человек. А на съезд ОГП было избрано 233 делегата...

Сидячие места в первую очередь были предоставлены делегатам-женщинам. Стоя участвовали в партийном съезде исключительно мужчины. Как иронично заметил один из делегатов, то был съезд "стоячих" членов. Рядом с рядовыми стояли и партийные функционеры: председатель партии Анатолий Лебедько, заместитель председателя Александр Добровольский...

Не удивительно, что с вопросами, на рассмотрение которых в нормальных условиях уходит два дня, делегаты XI съезда ОГП справились за пять часов. Простоять двое суток члены партии все-таки не в состоянии.

Поэтому и отчетные доклады, и выступления в прениях были непродолжительными. Александр Добровольский в знак протеста против антиконституционных действий, вынудивших членов ОГП проводить съезд в стоячем положении, свое выступление и вовсе снял. Правда, на мой взгляд, это поступок из серии "назло кондуктору возьму билет и выйду", но делегаты съезда восприняли решение До-

бровольского с благодарностью. Из шестнадцати выступивших делегатов действующего председателя партии Анатолия Лебедько критиковали двое: Николай Гавриленко (Лельчицы, Гомельская область) и Людмила Грязнова (Минск). Оба критика баллотировались потом на руководящие должности: первый на пост председателя партии, вторая - заместителя председателя. Не прошли.

Николай Гавриленко набрал всего 22 голоса. В итоге председателем партии вновь стал депутат Верховного Совета 12го и 13-го созывов Анатолий Лебедько, голоса которому отдали 7 делегатов. избраны Заместителями

Ярослав Романчук и Лев Марголин, собравшие по 107 голосов. Людмилу Грязнову поддержали лишь 43 делегата.

С критикой выступила и Людмила Петина (комиссия ОГП по гендерному равенству). Правда критиковала Людмила Семеновна не руководство партии, а однопартийцев-женщин, не стремящихся на руководящие партийные должности и тем самым нарушающих в ОГП гендерный баланс (соотношение женщин и мужчин на выборных должностях).

Демократия, собственно, и начинается с критики. О демократии в ОГП свидетельствовало и то, что в выборный орган или на выборную должность делегат съезда мог выдвинуть любого члена партии.

Среди принятых съездом обращений и резолюций особенно животрепещущим, на мой взгляд, является "Заявление в связи с решением о строительстве АЭС на территории Республики Беларусь"

В этом заявлении ОГП говорится, что:

 планы строительства АЭС безнравственны и аморальны;

- Беларусь начинает строительство атомной электростанции в то время, когда большинство ведущих европейских стран от развития ядерной энергетики

наши потомки получат радиоактивный "подарок", характеризующий сегодняшнее время как время безответственных авантюр; – решение о строительстве

АЭС принято в нарушение статьи 18 Конституции, включающей положение о безъядерном статусе страны.

Объединенная гражданская партия призвала всех граждан Беларуси, кому не безразлична судьба нашей страны и благополучие нынешнего и будущих поколений, присоединиться к требованию законодательного запрета строительства атомной электростанции не территории Республики Беларусь.

Валерий ЩУКИН.

только у нас

Евгений Шигалов не признает своей вины

Об этом "Народной воле" сообщил адво-"Ждановичи" Евгения Шигалова.

Напомним, новость об аресте одного из самых известных белорусских предпринимателей облетела почти все белорусские средства массовой информации в начале апреля.

- Я могу подтвердить факт возбуждения уголовного дела по статье 424 части 3 по подозрению в совершении злоупотреблений служебным положением должностными лицами, повлекшими причинение тяжких последствий в виде ущерба экологической среде, — сказал "Народной воле" один из защитников гендиректора "Торгового дома "Ждановичи". — Мой подзащитный был задержан, к нему была применена мера пресечения в виде заключения под стражу без предъявления обвинений. В последующем — через десять дней

вили обвинения Шигалову. Нам сложно оценить претензии правоохранительных органов, так как полностью материалы дела неизвестны, но хочется отметить, что даже сейчас невооруженным глазом видно, что претензии необоснованны. Мы полагаем, что ситуация, которая может и должна разрешаться в рамках хозяйственных взаимоотношений и споров, почему-то необоснованно, на мой взгляд, оценивается с точки зрения норм уголовного закона, да еще и сопровождается применением строгих мер процессуального принуждения

с момента задержания - предъя-

 Евгений Александрович признает свою вину?

 А почему его не могут выпустить под залог или под подписку о невыезде?

 Пока ходатайство защиты об изменении меры пресечения отклонили. На мой взгляд, необоснованно.

– Правда, что Евгений Шигалов написал письмо на имя Александра Лукашенко с просьбой защитить его от произвола силовиков?

– Защита, под которой понимаются и адвокаты Шигалова, и он сам, реагирует на необоснованность выдвинутых подозрений и обвинений путем подачи соответствующих жалоб. В отношении этого факта я что-то прокомментировать не могу.

Скажите, как чувствует себя Евгений Александрович? Знаю, что у него были серьезные проблемы со здоровьем...

Действительно, он имел очень серьезные заболевания. У него была тяжелая операция на спине, связанная с нарушением спинно-мозгового кровообращения, он дважды перенес инфаркт миокарда, оперировался. В общем, его состояние здоровья не очень хорошее. На мой взгляд, ему требуется постоянный уход и меры медицинского характера.

 – А почему Шигалов содержится в Жодинском СИ-– А кто вам это сказал? Эта

информация не соответствует действительности. Он находится в следственном изоляторе в

Марина КОКТЫШ.

ЕСТЬ ВОПРОС

Почему не называют имя чиновника, которого задержали вместе с Шигаловым?

Министр внутренних дел Беларуси Владимир Наумов сообщил журналистам, что в отношении Евгения Шигалова возбуждено уголовное дело за незаконный захват земли, а также по статье 424 Уголовного кодекса "Злоупотребление властью или служебными полномочиями". Как передал сайт interfax.by со ссылкой на Наумова, вместе с Шигаловым задержаны его заместитель и государственный чиновник, который давал разрешение на строительство. Фамилию госчиновника, фигурирующего в деле Шигалова, до сих пор не назвали ни белорусское телевидение, ни государственные газеты, ни правоохранительные органы, сообщившие об аресте гендиректора

пайшлі на сумоўе для абітурыентаў, якія плануюць паступаць на факультэт правазнаўства і юрыдычнага права Педагагічнага універсітэта імя Пятра Машэрава.

прэс-служба Партыі БНФ.

'Нас распытвалі, чаму хочам стаць юрыстамі, — распавядае лідэр "Моладзі БНФ" у Віцебску

Аляксандр Кузняцоў. — Мы адказвалі, што абураныя парушэн-

што рэкамендацыі мы не атры-

маем. Атрымліваецца, што ў Бе-

ларусі "нязгодных" абітурыентаў

не дапускаюць нават да ўступ

У выніку ніхто з іх рэкамендацыі не атрымаў, паведаміла

нямі правоў чалавека ў Беларусі, што не згодны з затрыманнямі па палітычных матывах, з пераследам студэнтаў. Нам сказалі,

днём, і ноччу" ў літоўскім

святога

Злодзеяў, якія ўчынілі ператрус у доме ксяндза, затрымалі ў Астраўцы.

Хлопцы скралі грошы, сабраныя на рамонт варнянскага касцёла. Як стала вядома, здарэнне адбылося 1 красавіка. У той час, калі ксёндз адпяваў нябожчыка, два непрацуючыя 25гадовыя жыхары Астраўца шукалі грошы, сабраныя вернікамі. Паводле некаторых звестак, гэта была вялікая сума.

Цяпер злодзеяў правяраюць на датычнасць да іншых злачынстваў.

Не прапусцілі...

Аляксандр Кузняцоў, Юлія Міхайлава, Вікторыя і Крысціна Чыж

Беларускае кіно ў Панявежысе

кінарэжысёраў айчыны" Дзяніса Скварцова і кінафестывалі "Еўрапейскае кіно

Дзве карціны беларускіх "Чаклун і Румба" Андрэя "Шчыт Голубева — прадстаўлены на

горадзе Панявежыс.

24 КРАСАВІКА 2008 г.

ВІНШУЕМ!

Лаўрэатамі сталі тры Змітры

Партыя БНФ абвясціла лаўрэатаў Прэміі БНФ: бронзавую статуэтку "Пагоні" з рук Лявона Баршчэўскага атрымалі Зміцер Вайцюшкевіч ды Зміцер Салаўёў. Трэці лаўрэат - Зміцер Жалезнічэнка - знаходзіцца ў войску. Узнагароду яму прывязуць сябры партыі.

снаваная ў 2007 годзе. Па словах кіраўніка БНФ Лявона Баршчэўскага, у нашай краіне ёсць прэміі імя слаўных дзеячаў, ёсць прэміі, якія ўручаюцца паважанымі арганізацыямі, ёсць і дзяржаўныя прэміі і ўзнагароды, якія часта атрымоўваюць не тыя, хто сапраўды варты. "Прэмія "Беларускі народны фронт" безграшовая. Яна не палепшыць фінансавага становішча, не вырашыць жыццёвых праблем. Але гэта справа шанавання выдатных людзей", — патлумачыў Лявон Баршчэўскі.

Зміцер Жалезнічэнка, на думку партыйцаў, заслужыў узнагароду за сваю актыўную дзейнасць, барацьбу супраць незаконнага адлічэння і прызыву ў войска, за спробы беларусіза-

Зміцер Салаўёў, старшыня

Прэмія Партыі БНФ была за- Магілёўскай гарадской арганізацыі Партыі БНФ атрымаў прэмію ў галіне "Адукацыя": ён дамогся таго, што магілёўскія дзеткі зараз могуць наведваць беларускамоўны садок.

Фармальнай падставай для ўручэння прэміі "За культуру" Змітру Вайцюшкевічу стаў альбом на словы Генадзя Бураўкіна "Лірыка". Але ў сваім рашэнні журы кіравалася і ўсімі папярэднімі заслугамі Вайцюшкевіча, ягоным унёскам у беларускую культуру.

Дыпломы ад Партыі БНФ таксама атрымалі Алесь Яўдаха, Іван Шыла, Тамара Шчапёткіна і Алесь Цыркуноў.

Былі падведзены вынікі паэтычнага конкурсу "Заклён на волю". Першае месца заняў баранавіцкі паэт Аляксей Белы, другое і трэцяе — Алена Арцёмава і Зміцер Смалякоў.

ЧУЛІ?

Не тыя песні

Сябры творчага згуртавання "Святліца" з Баранавіч накіравалі ў аддзел ідэалогіі гарвыканкама і ў мясцовую тэлекампанію "Інтэкс" ліст, пад якім стаяць 38 подпісаў жыхароў горада.

У лісце выказваецца занепакоенасць тым фактам, што мясцовая тэлекампанія праз тэлеперадачу "Прыміце віншаванні", на іх погляд, часта прапагандуе безгустоўнасць і гвалт.

Кіраўнік "Святліцы" Алесь Бокач лічыць, што нізкапробныя песні кшталту "Я быў зачаты за тры рублі на гарышчы" ці "Забі маю сяброўку" не надаюць гонару тэлевізіёншчыкам. Больш таго. такія "шлягеры" ўплываюць на моладзь.

"Амаральны лад жыцця, гвалт, ужыванне алкаголю не прапагандавацца эфіры", — лічыць Алесь Бакач.

ІНІЦЫЯТЫВА

Вернікі Салігорска заклікалі маліцца за Казуліна

Група вернікаў з Салігорска заклікала хрысціян Беларусі разам памаліцца за вызваленне Аляксандра Казуліна.

пануюць зладзіць 25 красавіка а 18-й гадзіне.

Салігорскія хрысціяне заклікаюць маліцца вернікаў усіх канфесій у розных гарадах і мястэчках Беларусі адначасова. Адзін з ініцыятараў акцыі, грамадская актывістка Ларыса Насановіч так патлумачыла патрэбу супольнага звароту да Бога: "Усё, што людзі ў нашай краіне

Супольную малітву яны пра- робяць дзеля Казуліна, блакіруецца ўладамі. Мы і пікеты спрабавалі ладзіць, і мітынгі, і подпісы збіралі, але безвынікова. Але нашая ўлада забылася, што Бог ёсць насамрэч. І менавіта ў ягоных руках усё. Мы ўсе вернікі, і мы ведаем, калі шмат людзей аб'яднаюцца ў малітоўным чыстым імкненні, то гэта дойдзе да нябёсаў. І тады гэтая цямрэча будзе прарваная"

МНЕНИЕ

Вальтер КСЕШИНСКИЙ:

«Если Лукашенко обратился к лорду Беллу, значит, у него возникли серьезные проблемы»

Наш корреспондент в Великобритании

поинтересовался у директора лондонского пиар-агентства «Идея-22» Вальтера Ксешинского, чем, на его взгляд, может помочь имиджу Лукашенко и Беларуси Тимоти Белл.

Вы напрасно иронизируете по поводу талантов лорда Белла, - такими словами встретил меня Вальтер Ксешинский (на фото). — Да, он не может придумать удачный слоган или написать красивую рекламную статью для этого в его компании работают наемные журналисты. Главное его достоинство — связи в истеблишменте, с помощью которых он способен "разрулить" проблему любой сложности. Есть такое понятие "кризисный менеджер". Когда компания терпит бедствие, не может выпутаться из проблем, нанимают кризисменеджера, который, как лоцман - корабль, выводит фирму из кризиса с минимальными потерями. Так вот, лорд Белл именно такой кризисный пиарменеджер. Эдакий пиар-лоцман, знающий, как вытащить клиента из "Бермудского треугольника" проблем. Он знает, кому позвонить, чтобы прилетел "вертолет со спасателями'

Говорят, Белл спасал репутацию сына Маргарет Тэтчер?

- Пару лет назад Марк Тэтчер нанял группу бывших офицеров Советской армии для свержения власти в Экваториальной Гвинее. "Железная леди" была в шоке. И там уже речь не шла об "улучшении репутации" Марка Тэтчера... Какая к черту репутация у человека, планировавшего военный переворот в суверенном государстве! Негодяй и авантюрист! Но для Маргарет Тэтчер как для матери важно было спасти жизнь сына. Не последнюю роль сыграл в этом лорд Белл. В итоге Марк избежал суда и заслуженного наказания, благополучно улетел в США к жене и детям. Цена этой сделки с властями ЮАР, конечно, не озвучивалась, но ясно, что это не 100.000 долларов залога, под который Марк был выпущен из

Еще один пример — коррупционный скандал вокруг поставки вооружения фирмой "БАЕ-системс" для армии Саудовской Аравии. Британцев обвинили в подкупе саудовских чиновников. Под угрозой оказался контракт на сумму в 7 млрд фунтов! И кто, как вы думаете, спасал этот контракт,

гасил скандал, который, ясное дело, серьезно подрывал репутацию компании БАЕ? Конечно, лорд Бэлл. Правда, его потом обвинили в коррупции... Но это уже мелочи. Главное — результат. А победителей не судят...

говоры с президентом Беларуси Александром Лукашенко об улучшении имиджа Беларуси. Что вы думаете по этому поводу? – Я не очень осведомлен о

Недавно Белл вел пере-

ситуации в Беларуси. Но если президент Лукашенко обратился к лорду Беллу, значит, у него возникли серьезные проблемы, с которыми без такого кризисменеджера, как Белл, не спра-

А если бы президент об-

ратился к вам? — Что вы! У меня, как у пиарспециалиста, не та "весовая ка-

тегория". Вы поймите, в таком деле важен не удачно подобранный слоган, не серия блестящих статей в газетах, а конкретные связи с влиятельными людьми, которые могут "улучшить" репутацию вашего президента. А это уже совершенно другое пиар-из-

Тогда давайте пофантазируем! Представим, что я президент маленького островного государства, никто меня не любит, Европа не понимает, обзывает "диктатором" и не хочет дружить... Я пришел к вам с просьбой о помощи...

— Президенты делятся на "выездных" и "невыездных". От этого "статуса" зависят формы и методы пиар-кампании. Давайте рассмотрим

оба варианта.

"выездным" работать проще. Даже если вас не желают

приглашать официальные власти, всегда можно найти повод для неофициального визита. Вас может пригласить какая-либо общественная организация либо депутат парламента, представитель палаты лордов. К примеру, мэр Лондона Кен Ливинстон таким образом приглашал "опального" президента Венесуэлы Уго Чавеса, которого никто не хотел видеть в Лондоне. Но Ливинстон вообще любит эпатаж и постоянно идет на конфронтацию с Кабинетом министров и даже мне-

нием Букингемского дворца... Далее, зная, какого рода проблемы вам нужно решить, мы организуем серию мероприятий, где вы можете засветиться, а в кулуарах — встретиться и "перетереть" вопросы с "нужными 'людьми. Это может быть "круглый стол" на абстрактную тему, званый ужин в доме принца Майкла Кентского или благотворительный вечер Горбачев-фонда. На такого рода мероприятиях нет случайно приглашенных людей. И организация таких встреч хорошо оплачивается заинтересованными людьми...

— А если я "невыездной"? - Тогда применим "схему Саддама Хусейна", о которой недавно писали американские газеты. Схема была разработана для завоевания симпатии и поддержки Запада. Посредники, прикрывавшиеся вывеской гуманитарных организаций, выискивали политических, общественных деятелей, членов парламента или конгресса, которые, кто за деньги, кто за что-то еще, соглашались посетить с "неофициальным дружеским визитом" Ирак. По замыслу Хусейна, эти люди должны были лоббировать его интересы как бы в обмен на иракское гостеприимство и пару миллионов баррелей нефти на память о встрече. Как известно, иракской нефтью было "испачкано" немало "репутаций" политических деятелей разных стран...

В нашем случае я, как ваш пиар-советник, должен подобрать группу политических и общественных деятелей, которые согласятся посетить ваш чудоостров с дружеским визитом. Мы организуем встречу мэра вашей столицы с мэром нашей.

Заодно и вы уделите пару минут Кену Ливинстону. Затем к вам в гости приедет кузен королевы, принц Майкл Кентский, внучатый племянник последнего русского царя Николая Второго, или парочка престарелых лордов, отошедших от дел, но не утративших влияния. Вы организуете для них охоту в ваших пампасах или рыбалку, а может, найдется взаимовыгодный бизнес-проект, который укрепит взаимопонимание сторон и дружеские отноше-

С помощью "участившихся дружеских визитов" будет создана видимость "прорыва международной изоляции". Об укреплении "дружеских связей" с Великобританией будут писать ваши газеты. Серию статей на тему "Чунга-Чанга, чудо-остров, жить на нем легко и просто" я гарантирую в британской прессе за дополнительную плату. Главное для британских газет — хороший информационный повод. К примеру, у вас на острове проводится какой-нибудь фольклорный фестиваль?

Да, праздник урожая... Отлично! Для участия в этом фестивале пригласим Мика Джаггера с "Роллинг Стоунз"! Таким образом мы заставим наши таблоиды и гламурные журналы писать о вашей стране в контексте участия "ролингов" в

вашем "празднике урожая"! Попутно с организацией визита сэров-пэров и рок-звезд будем проводить в Лондоне "неформальные" закулисные встречи с разнокалиберными политическими деятелями, внушая им одну мысль: вы - замечательный человек и великий деятель, но к вам относятся необъективно и предвзято. А надо, как когда-то Буш на встрече с Путиным: "Я заглянул ему в глаза и увидел его душу". В общем, мы заставим их увидеть вашу душу и отменить нелепые санкции.

- И сколько будет стоить это удовольствие?

Цена договорная. И потом, учтите, вы платите пиар-агентству, как посреднику и организатотации. А надо будет расплачиваться и с теми политиками, которые согласятся помочь "улучшить репутацию" – Со мной ясно. А каким образом можно улучшить

имидж государства? – А вы можете назвать государство с плохим имиджем? Возьмем, к примеру, Кубу. Какой у нее имидж? Спросите у прохожих на лондонских улицах. Уверен, все скажут: дивные песча-

ные пляжи, теплое море, соблазнительные мулатки, сигары. В чем проблема? Имидж Кубы портит лишь "режим братьев Кастро", превративших филиал рая на земле в коммунистическое гетто! Мне вам объяснять, как в этой ситуации улучшить имидж Кубы? Тут и дураку, а не то что лорду, понятно Есть ли, на ваш взгляд, имидж у Беларуси и каков он?

Честно говоря, в Великобритании не очень много людей знают вообще о том, что есть такое государство на переверстанной карте СССР. Кроме разве что политиков, сотрудников Министерства иностранных дел и правозащитных организаций. И еще благотворительных организаций, занимающихся оздоровлением детей из Чернобыльской зоны. В свое время я тоже сотрудничал с одной из таких организаций. Так вот для меня имидж Беларуси — это дети из Чернобыльской зоны, вызывающие сострадание. Это человеческое сострадание проецируется и на Беларусь. Никакого негатива в контексте Беларуси у западноевропейского обывателя нет. А символом Беларуси для меня стал мальчик Игорь, родившийся после чернобыльской катастрофы без ручек и ножек... Его фотография обошла все западноевропейские газеты и потрясла людей! Именно эта фотография подтолкнула меня к участию в программе помощи белорусским детям — жертвам Чернобыля.

 Признаться, я не понимаю, как лорд Белл собирается "улучшить имидж" нашей

Ну, страна ему до лампочки! Ведь заказчик — не народ Беларуси.

> Евгений СУЛЫГА, специально для "Народной воли".

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

«Сектанткай яе зрабілі гора і беднасць»

Шчырыя прызнанні сяброўкі пустэльніцы з Беларусі, лёс якой нібыта трагічна скончыўся ў пячоры на тэрыторыі Пензенскай вобласці.

Наведаць вёску Мацясы на Брэстчыне змусілі недасканаласці ў публікацыях расійскіх СМІ. Да прыкладу, зусім нядаўна газета "Известия" ў дадатак да ранейшай сваёй інфармацыі пра смерць у пячоры Марыі Ярашэвіч, удакладніла: "Мария вместе с мужем Виктором переехала в Белоруссию из деревни Извара Ленинградской области в октябре 1988 года".

 Хлусня гэта! — заяўляе жыхарка Мацясаў Святлана Савельева, — Марыйка ніякая не расейка, нас яна пераехала са Столінскага раёна. У мяне і здымкі ёсць, і дакументы захаваліся. Прыязджайце, самі пераканаеце-

Жабінкаўскія Мацясы — тыповая беларуская вёска. Дамкі кучкуюцца ля дарогі-гравійкі. Як – закінуты клуб, сціплая крама, старая школа. У ваколіцы — вясковы пагост, дзе амаль адразу заўважаю закінутую магілу, пра якую мне расказвала Святлана Савельева. Гэта ўплясканы дажджамі ўзгорачак зямлі, у верхняй частцы якога ўторкнутая аблезлая штучная кветка. Былы драўляны крыж разваліўся на дзве часткі. На пластыкавай шыльдачцы захаваўся няпоўны надпіс "Ярашэвіч Вік..

Накіроўваюся ў вёску, знаходжу хату Святланы Савельевай.

ДАРЭЧЫ

Кажу пра могілкі. Жанчына вінаваціцца, тлумачыць: увесну для яе самой задуха на агародзе. Кажа, да Вялікадня, які сёлета прыпадае на 27 красавіка, магілка Віктара абавязкова будзе пад-

праўленая Пра Віктара перадусім і на-

гадвае: Яго напаткала спецыфічная хвароба — рак палавога органа. Гэта была трагедыя для сям'і. асцерагаўся сказаць праўду жонцы. Пачаў больш піць, вяртаўся з працы позна, спаць клаўся асобна. Марыйка, якая не

Крымінальная справа па факце смерці двух пустэльнікаў у

Пензенскай вобласці пакуль не ўзбуджалася. Хаця пра гэта ёсць

сведчанні тых, хто выйшаў з пячоры. Пра загінуўшую беларуску

яны расказваюць так: "Яна трымала жорсткі пост — не ела і не

падазравала пра хваробу мужа, пачала абвінавачваць яго ў нявернасці. Сваркі цягнуліся амаль да смерці Віктара. іншую цягне. Адна бяда

Неўзабаве злягла маці Марыі. Каб пакарміць нерухомую хворую, пераапрануць яе, павярнуць — патрэбны быў час. Дачка кінула калгасную ферму, дзе даглядала цялят. І ўжо тады ўсё больш прыслухоўвалася да голасу сваёй сваячкі, манахіні Варвары. Яна атабарылася пры ўзнаўляемым на Брэстчыне праваслаўным манастыры. Не без яе дапамогі ў доме Ярашэвіч з'явілася рэлігійная літаратура і абразы.

Смерць пенсіянеркі-маці зрабіла Марыю Ярашэвіч беднай. Каб не чуць папрокі ад сыноў, сваякоў і суседзяў, жанчына ўсё часцей пакідала дом і тулілася пры цэрквах ды манастырах. Святлана Савельева ўдакладняе:

Да нас даходзілі чуткі, што Марыйка збірае міласціну, галадае не толькі ў пост. А ў 2005 годзе яна стала яшчэ і агітатарам Пятра Кузняцова — прапаведніка сектантаў з Расіі. Праз некаторы час з'ехала ў Пензенскую вобласць, звесткі пра яе сталі затухаць.

Жытло Ярашэвічаў у Мацясах гэта тыповы калгасны дом на некалькі пакояў. Ён не быў своечасова аформлены ў прыватную Прапісаныя ўласнасць. Дзяніс і Зміцер Ярашэвічы. Старэйшы прыязджае на выхадныя з таго манастыра, куды ўладкавала яго на працу сяброўка маці манахіня Варвара. Зміцер сёлета заканчвае мясцовую школу... Сустрэча і гутарка былі самотныя. Відавочна, яны чакалі ад мяне аптымістычных звестак з Расіі...

> Галіна БАРАВАЯ, www.bulletinonline.org

ГУЧНАЯ СПРАВА

А Ірыну не вернеш...

Слуханне справы ў дачыненні да забойцы сямігадовай Ірыны Кужэльнай пачалося ў судзе Лагойскага раёна. Працэс праходзіць у закрытым рэжыме.

Нагадаем, матэрыялы справы былі перададзены ў Мінскі абласны суд з пракуратуры Мінскай вобласці на пачатку красавіка. У канцы лютага псіхіятрычная экспертыза, якая праводзілася ў Рэспубліканскай клінічнай псіхіятрычнай бальніцы 'Навінкі" (Мінск), прызнала 29гадовага мінчаніна псіхічна хворым. Справа, у якой канстатуецца, што малады чалавек учыніў забойства непаўналетняй, перададзена ў суд для прыняцця ў дачыненні да яго прымусовых мер бяспекі і лячэння.

Абвінавачанне ва ўчыненні злачынства, прадугледжанага п.2 ч.2 арт. 139 КК (наўмыснае забойства заведама малалетбыло прад'яўлена няга), мінчаніну 11 студзеня — да высноў псіхіятрычнай экспертызы. 3 санкцыі пракуратуры ён быў арыштаваны

Цела другакласніцы Беларуцкай сярэдняй школы (Лагойскі раён Мінскай вобласці) было знойдзена супрацоўнікамі крымінальнага вышуку 3 студзеня пад будаўнічым вагончыкам каля ляснога масіву прыкладна ў сямі кіламетрах ад пасёлка Беларучы, дзе дзяўчынка жыла з маці, і ў двух кіламетрах ад садаводства "Лясное-90" Устаноўлена, што смерць дзяўчынкі наступіла ў выніку насільных дзеянняў. І.Кужэльная знаходзілася ў вышуку з 23 лістапада 2007 года.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

СКАНДАЛ

Беларуская ДАІ не баіцца нікога і нічога

рашыць хабарам, — сказаў С.Ас-

троўскі. — Я ў катэгарычнай фор-

ме адмовіўся і заявіў, што ў пра-

таколе напішу, што не згодны і

мяне хабар. У іх выцягнуліся тва-

зместам, што хуткасць ён не пе-

равышаў і што супрацоўнікамі

ДАІ яму "нанесены пабоі". У

у правую скронь і сківіцу'

Грамадзянін Расіі Сяргей Астроўскі мае намер падаць у суд на дзеянні супрацоўнікаў ДАІ Беларусі.

Паводле слоў С.Астроўскага, 13 красавіка ён разам з двума сябрамі ехаў у аўтамабілі па праспекце Пераможцаў у Мінску. "Надвор`е было дрэннае, ішоў дождж, таму я ехаў паволі, — паведаміў С.Астроўскі. — Мяне спынілі супрацоўнікі ДАІ і заявілі, што я перавысіў хуткасць на 38 км/гадз. Адзін з супрацоўнікаў ДАІ прынёс радар, які паказваў, нібыта тры хвіліны таму хтосьці ехаў з хуткасцю 98 км/гадз" Інспектары запатрабавалі, каб Астроўскі сеў у машыну ДАІ для складання пратакола.

Як сцвярджае расіянін, пры складанні пратакола аб перавышэнні хуткасці супрацоўнікі ДАІ казалі аб тым, што канфіскаваныя правы яму давядзецца забіраць у ГІБДД Санкт-Пецярбурга, па месцы прапіскі, і што па часовых дакументах, выдадзеных замест правоў у Беларусі, у Расіі ездзіць нельга. "Яны ўсяляк намякалі, што ўсё можна вы-

якасці сведкі ён упісаў у пратакол прозвішча свайго сябра. "Пасля гэтага даішнікі заявілі што павязуць мяне ў РУУС афармляць пратакол за напад на супрацоўніка міліцыі", — сказаў С.Астроўскі.

Ноч С. Астроўскі правёў пад вартай, а 14 красавіка яго даставілі ў суд Цэнтральнага раёна "Суд быў поўнасцю

фіктыўным", — сцвярджае С.Астроўскі. Яго абвінавачвалі ўжо па іншым пратаколе ў дробным хуліганстве (за "грубую нецэншто супрацоўнікі ДАІ вымагалі ў зурную лаянку"). Паводле слоў расіяніна, ён вымушаны быў ры, яны пачалі крычаць, што гэта прызнаць сваю віну ва ўчыненні ўсё паклёп. Потым старэйшы дробнага хуліганства, бо ў адвасхапіў мяне за шыю і трымаў, а ротным выпадку яму пагражалі далейшым зняволеннем, а такмалодшы нанёс некалькі ўдараў сама неадкладна заплаціць У пратаколе С.Астроўскі штраф у памеры 350 тысяч рубнапісаў, што не згодны з яго

Цяпер С.Астроўскі знаходзіцца ў Маскве. Ён абураны дзеяннямі супрацоўнікаў беларускай ДАІ і будзе падаваць на іх у суд. Паводле слоў расіяніна, ён разлічвае, што яго інтарэсы будзе прадстаўляць вядомы беларускі адвакат Вера Страмкоўская, якая ўжо абараняла яго на працэсе 14 красавіка.

Атрымаць каментарый прадстаўнікоў ДАІ пакуль не ўдалося.

БелаПАН.

ОФИЦИО3

Дмитрий КОРЗЮК, начальник УГАИ Минска: «Это водительское удостоверение, а не карточка для получения денег в автомате»

Министерство внутренних дел Беларуси разрабатывает новое водительское удостоверение.

Об этом сообщил замминистра внутренних дел генерал-майор милиции Виктор Филистович.

новое водительское удостовере-

водительских удостоверений в Беларуси с 2011 года не будет, новые права будут получать те, Как передает "Интерфакс", кто получает их в первый раз".

По словам начальника управние будет иметь дополнительную ления ГАИ Минска Дмитрия Корстепень защиты. Вместе с тем он зюка, "новое водительское удоссообщил, что "авральной замены товерение будет международного

образца, белорусские водители смогут спокойно брать напрокат автомобили за границей, любой полицейский в другой стране, увидев его, поймет, что это водительское удостоверение, а не карточка для получения денег в авто-

24 KPACABIKA 2008 г.

«Какие, к черту, льготы»

Хотя прошло уже почти четыре месяца, я никак не могу успокоиться. До сих пор потрясена тем, что увидела тогда в центре Минска. Вышла из метро на станции "Октябрьская" и направилась в сторону улицы Энгельса. Смотрю: длинной цепью выстроились спецназовцы. Все в черном, при полной экипировке, ну вот-вот бросятся в бой. Зрелище, надо сказать, не для слабонервных. Сразу всплыли картинки из далекого детства, так всегда изображали фашистов, казнивших мирных жителей: ноги на ширине плеч, в руках -- автоматы, на лицах -- ненависть и

Увидев такую картинку в центре столицы, я, естественно, на пару минут приостановилась с открытым ртом. Оглянулась на центральную площадь и увидела растяжку "Верните народу льготы!". Я тогда еще не знала, что протестуют предприниматели, думала, что митинг организован против отмены льгот.

Прохожу мимо цепи спецназа, крайний из бойцов повернулся ко мне, чтобы посмотреть, кто "заходит с тыла". Обращаюсь: "Ребята, вы должны стоять по ту сторону баррикад, вместе с народом, вас ведь также лишили льгот". В ответ коротко и зло: "Какие, к черту, льготы...

Вечером возвращаюсь с работы домой. Сажусь в сотый автобус, вместе со мной заходит человек в милицейской форме. В автобусе людей немного, кондуктор сразу же спешит в мою сторону. Проходит мимо милиционера молча и останавливается возле меня. Смотрит на меня. И я смотрю на нее. Молчим. Через минуту кондуктор не выдержала и процедила сквозь зубы: "Проездные документы?" Советую ей проверить проездной документ сначала у милиционера. В глазах у кондуктора, женщины среднего возраста, недоумение и удивление. Со словами "Больная, что ли?", она поворачивается и уходит в конец автобуса. Милиционер сделал вид, что его это не касается.

Через несколько дней я ехала в автобусе 75-го маршрута. На остановке в автобус вломилась "группа захвата" -- контролеры. Хватали людей и выпихивали из автобуса. На ехавших в автобусе милиционеров никто из контролеров внимания не обратил, проездных документов у них никто не спрашивал. Вот тут и вспомнился мне вопрос спецназовца: "Какие, к черту, льго-

Галина САЦЕВИЧ,

НАКІПЕЛА

На англійскай, на кітайскай толькі не на беларускай

Абаронім родную мову

Дэманстратыўная пагарда чыноўнікаў ад улады да дзяржаўнай беларускай мовы ўсім вядома. Між тым Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь (арт.17) абвяшчае, што дзяржаўнымі мовамі ў краіне з'яўляюцца беларуская і руская мовы. Падкрэсліваю: беларуская і руская, а не наадварот! Аднак чыноўнікі кіруючага зараз рэжыму спачатку гэтую канстытуцыйную норму перакруцілі на "руская і беларуская", а потым і наогул беларускую фактычна выключылі са свайго і грамадскага ўжытку ва ўсіх сферах.

Кіруючыся логікай, кадры ва ўстановах улады і кіравання павінны камплектавацца амобамі, якія валодаюць абедзвюма дзяржаўнымі мовамі. На жаль, гэтае камплектаванне ідзе па прынцыпе палітычнай лаяльнасці да кіруючага рэжыму. Валоданне беларускай мовай ад прэтэндэнтаў на тую ці іншую пасаду зусім не патрабуецца. Больш за тое, складваецца ўражанне, што чалавека з беларускай мовай на чыноўніцкую пасаду хутчэй за ўсё і не надта чакаюць.

17 лютага гэтага года віцебскі праваабаронца Павел Левінаў запрасіў мяне паназіраць за рэакцыяй супрацоўнікаў адміністрацыі Чыгуначнага раёна на заяву аб парушэнні Закона аб мовах. У гасцініцы "Віцебск" адміністратар адмовіўся прадаставіць рэгістрацыйны бланк на беларускай мове жыхару Гомеля: маўляў, такіх бланкаў няма. Праваабаронца не застаўся абыякавым і пісьмова прапанаваў дырэктару гасцініцы ліквідаваць парушэнне закона. Рэакцыя гасцінічнага "боса" была такой: ён гатовы надрукаваць рэгістрацыйныя бланкі на любой мове, акрамя... беларускай. І гэта беларускі чыноўнік у беларускай краіне!

Павел Левінаў звярнуўся ў пракуратуру з заявай аб прыцяг ненні хама да адміністрацыйнай адказнасці па артыкуле 9.22 КоАП (Парушэнне заканадаўства аб мовах). Пракуратура пераправіла заяву ў адміністрацыю

Іыгуначнага раёна... А службовыя асобы гэтага органа кіравання не хавалі намеаберагчы дырэктара гасцініцы ад адказнасці спусціць справу на тармазах. Бо максімальны тэрмін, на працягу якога магчыма прыцягненне да адміністрацыйнай адказнасці, два месяцы з моманту правапа-

Уражвае і юрыдычная недасведчанасць кіраўніцтва раённай адміністрацыі. Весці адміністрацыйны працэс даручылі адказнаму сакратару адміністрацыйнай камісіі Наталлі Сіваковай, якая ні якім чынам не можа быць асобай, што ўпаўнаважана складаць пратаколы аб адміністрацыйным правапарушэнні. Не можа таму, што разгляд камісіяй такіх спраў не прадугледжаны Палажэннем

аб адміністрацыйнай камісіі. ...Дзеянні адказнага сакрата ра пільна кантралявала начальнік . аддзела ідэалагічнай работы раённай адміністрацыі Вольга Левіна, у кабінеце якой Наталля Сівакова праводзіла апытанне праваабаронцы. На мой погляд, менавіта гэтая службовая асоба (галоўны ідэолаг раёна) і павінна была разбірацца ў грубым парушэнні Закона "Аб мовах...", састаўляць пратакол на правапару-

Разглядаць гэтую справу будзе суд (калі, зразумела, адміністрацыя Чыгуначнага раё на Віцебска справу да суда давядзе). Аднак праваахоўніка Левінава хвалюе пытанне не толькі аб пакаранні дырэктара гасцініцы, колькі аб тым, ці будуць у Беларусі дзяржаўныя і недзяржаўныя структуры ў цэлым выконваць заканадаўства нашай дзяржавы аб мовах.

Валерый ШЧУКІН.

КОЛОНКА ЮРИСТА

На вопросы читателей отвечает юрист Олег Волчек

За оскорбление можете заплатить 700 тысяч рублей

Не могли бы вы разъяснить ответственность за оскорб-

С.М.Медведев, г.Сморгонь.

Согласно статье 9.3. Кодекса об административных правонарушениях, оскорбление, то есть умышленное унижение чести и достоинства личности, выраженное в неприличной форме, — влечет наложение штрафа в размере от четырех до двадцати базовых величин

Кредитор и его права

В каком объеме переходят права к новому кредитору?

С.М.Смирнов, г.Жлобин

Согласно статье 355 ГК РБ, если иное не предусмотрено законодательством или договором, права первоначального кредитора переходят к новому кредитору в том объеме и на тех условиях, которые существовали к моменту перехода права. В частности, к новому кредитору переходят права, обеспечивающие исполнение обязательства, а также другие, связанные с требованием, в том числе

5 дней на замечание

В какой срок можно подать замечания на протокол судебного заседания по уголовному делу?

И.С.Беленькая, г.Минск.

Согласно ст. 309 УПК РБ, в течение пяти суток после ознакомления с протоколом судебного заседания стороны вправе подать замечания на протокол. Указанный срок по ходатайству сторон может быть продлен до десяти суток председательствующим в судеб-

Чиновника накажут рублем

Прошу разъяснить ответственность за отказ в даче информации и справок должностным лицом.

С.Н.Соловей, г.Брест.

Согласно статье 9.6 Кодекса об административно-правовых на рушениях, незаконный отказ должностного лица в предоставлении гражданину собранных в установленном порядке документов и материалов, непосредственно затрагивающих его права, свободы и законные интересы, либо предоставление ему неполной или умышленно искаженной информации — влекут наложение штрафа в размере от десяти до тридцати базовых величин

Обидчика могут арестовать

Если меня ударили, как можно наказать обидчика? Объясните, какая есть ответственность за рукоприкладство, после которого остались синяки и ссадины

С.М Брагинский, г.Пинск.

Согласно статье 9.1 Кодекса об административно-правовых на рушениях, умышленное причинение телесного повреждения, не повлекшего за собой кратковременного расстройства здоровья или незначительной стойкой утраты трудоспособности, - влечет наложение штрафа в размере от десяти до тридцати базовых величин или

Вы поранились, виноват наниматель

Если на работе я получила увечье, то в каком случае виноват наниматель?

Т.П.Резникова, г.Гомель.

Согласно статье 412 Трудового кодекса РБ, трудовое увечье считается наступившим по вине нанимателя, если оно произошло вследствие необеспечения им здоровых и безопасных условий труда (несоблюдение правил охраны труда, промышленной санитарии

экологической безопасности и т.д.) За сломанный инструмент

Прошу разъяснить, кто несет ограниченную материаль-

И.П.Леваева, г.Витебск.

Согласно статье 403 Трудового кодекса РБ, ограниченную материальную ответственность несут:

 работники — в размере причиненного по их вине ущерба, но не свыше своего среднего месячного заработка за порчу или уничтожение по небрежности материалов, полуфабрикатов, изделий (продукции), в том числе при их изготовлении, а также за порчу или уничтожение по небрежности инструментов, измерительных приборов, специальной одежды и других предметов, выданных нанимателем работнику в пользование для осуществления трудового процес-

 руководители организаций, их заместители, руководители структурных подразделений и их заместители — в размере причиненного по их вине ущерба, но не свыше трехкратного среднего месячного заработка, если ущерб причинен неправильной постановкой учета и хранения материальных или денежных ценностей, непринятием необходимых мер к предотвращению простоев или выпуска недоброкачественной продукции.

ЕСЛИ БЫ Я БЫЛА ПРЕЗИДЕНТОМ...

Дала бы ход людям дела

Молодцы! Радостно становится на душе от ваших рубрик! Вы просто мои мысли прочитали. Да, в разговорах между собой мы часто обсуждаем действия вышестоящих. И я всем и всегда в таких случаях задаю один и тот же вопрос: "А что сделал бы ты, будучи президентом?" Ругать легко, нас приучила к этому вся система воспитания в семье и образовательная тоже. Называется она: уличительная. И частенько высмеивающая.

Помните журналы "Фитиль", "Ералаш", ну а уж о нашем юморе и говорить не надо: мы все очень любим смеяться над кемто. И здоровье, говорят, прибавляется, и слезы радости омывают наши любимые глазки... Вот наше подсознание и записывает то, что видит — зрительный якорь срабатывает, так говорят психологи. А вот как сделать что-то красиво, правильно этому телевидение практически внимания не уделяет. Да и в школах этому очень мало учат ("Денег нет!" — говорят). Однако ближе к теме. Если б я была президентом, то:

1. Набрала бы себе команду молодых, толковых, грамотных специалистов во всех отраслях нашего хозяйства, причем не кабинетных работников, а людей дела (с испытательным сроком).

2. А они (специалисты) в свою очередь тоже набрали бы ответственных сотрудников. И зарплату им дать на уровне средней зарплаты (учителя, врача, бухгалтера и т.д.), и обязательно с испытательным сроком максимум полгода-год. Тогда вряд ли полезут туда друзья-товарищи по учебе, родству и сватовству. Вот тут мы и увидим истинную любовь к людям, Беларуси, Родине, природе и т.д. Когда дело Отчизны будет превыше денег, кресла, гордыни (я вот какой, а ты кто?), вот тогда-то и увидим, кто есть кто. Если это Министерство торговли, пусть наберут туда и владельцев частного бизнеса, и государственного, и кооперативного. Учиться нужно уважать каждого Челове-

3. Самое ответственное звено (это моя точка зрения) - просвещение народа и воспитание будущего поколения. А для этого в первую очередь необходимо создать все условия для молодых семей, для того чтоб они могли в радости растить своих детей счастливыми. "Лучший способ сделать детей хорошими - сделать их счастливыми" (сказочник Оскар Уайльд). "Наихудший поступок человеческого общества — это расточительство

денег, которые должны бы пойти

на благо ребенка!" (М.Монтес-

4. В здравоохранении больше средств выделила бы для профилактики, и опять-таки начинать ее надо с просвещения молодых родителей, давать больше знаний о самом человеке, учить с детства любить себя: а это значит — беречь себя! Давать знания истинные, а не придуманные. И вопрос поставить конкретный: кто, как не ты сам, должен отвечать за свое здравие? Хватит перекладывать свою ответственность на кого-то. И в Конституции записать: "Каждый отвечает за свое здоровье сам!" Так сделали в Казахстане. И народ почувствовал свою ответственность. Так делают в Якутии. И там уже рождаемость превышает смертность. Да, надо жить и радоваться дню сегодняшнему, но и нести ответственность сегодня за будущие поколения, за наших с вами внуков и правнуков. Что мы оставим после себя Какой мир? Каждому нужно задать себе этот вопрос, если тебе Человек имя! ЧЕЛО-ВЕК! ЧЕ-ЛО — РАЗУМ, BEK — 100 ЛЕТ! Все в нас самих!

> Татьяна Владимировна СИДОРЕНКО, жительница Полоцка.

Получение высшего образования за деньги это профанация

Если бы я был президентом, то первым долгом отменил бы контрактную систему, грубо поконституционное пирающую право граждан на труд. Теперь рабочие да и итээровцы боятся сказать начальству правду в глаза: можно легко попасть в немилость и запросто лишиться занимаемых должностей. И им никто

Непременно избавил бы Беларусь от самоизоляции. Республика должна быть открыта для цивилизованного Запада и поддерживать с ним тесные деловые связи. Со странами Африки у нас ничего общего нет ни в культуре, ни в религии.

Платное обучение в вузах это профанация. Да и столько университетов, академий для небольшой страны не надо. Ведь многие выпускники не могут устроиться по специальности, идут куда попало. Хуже того, студентами за деньги легко становятся захудалые троечники, лодыри, прогульщики занятий, в результате из них получаются никудышные педагоги, юристы, экономисты и т.д. С этой позорной практикой надо кончать.

Значительно сократил бы президентские полномочия. Они непомерно огромные, премьерминистр остается мизер. Хорошо, что президент не назначает директоров школ, универсамов, а то без его участия ничего не совершается

Ограничил бы размер госпопошлин при обращении в суд. Из-за дороговизны его порог переступают немногие, хотя у людей и есть причины. Люди, особенно пенсионеры, боятся остаться без денег.

В исправучреждения сажал бы только злостных, опасных

преступников, рецидивистов, а остальные получали бы крупные денежные штрафы, исправработы на стройках, в колхозах. Содержание заключенных, хоть их и кормят впроголодь, ни одежды, ни обуви не дают (покупай сам) — удовольствие для налогоплательщиков дорогое: на зарплату охраны требуются мил-

Сократил бы управленческий аппарат в гор- и райисполкомах. Там много иждивенцев, бездельников, никому не нужных бумагомарателей. В идеологических отделах сотрудники не знают, что делать, пользы от их работы — кот наплакал.

> Федор ГЛИНСКИЙ, ветеран труда.

КРАЙ

А была гара Святая

Ёсць у нашым раёне помнік прыроды, які адзначаны на ўсіх геаграфічных картах Беларусі і пра які ўпамінаецца ва ўсіх даведніках, энцыклапедыях. Гэта вышэйшая кропка на тэрыторыі краіны — 345 метраў над узроўнем мора.

Яшчэ да 1958 года гара мела цудоўную гістарычную назву - Святая. І, мусіць, недарэмна. Нашы продкі ў старажытныя часы не ведалі, пэўна, дакладнай вышыні гары, але інтуітыўна адчувалі, што гэта найлепшае месца для культавых дзействаў. Магчыма, яшчэ ў дахрысціянскую пару тут было капішча, дзе продкі пакланяліся язычніцкім багам. Таму з незапамятных часоў і перадавалася з пакалення ў пакаленне яе імя — Святая.

Некалі гара апынулася ў межах мехдвара саўгаса "Камсамолец". Старажылы ўспамінаюць, што калі рылі катлаваны для падмуркаў вытворчых памяшканняў, каўшы экскаватараў узнімалі на паверхню чалавечыя косці, баявыя даспехі, зброю...

Але, на жаль, тады на гэта ніхто не звярнуў увагі. Не ў модзе былі такія "дробязі", калі руйнавалі могілкі, а на іх месцы будавалі танцпляцоўкі, дамы культуры, цэрквы і касцёлы выкарыстоўваліся пад склады, збожжасховішчы. Бач ты, нейкая гара... У эпоху "вялікіх перайменаванняў" гары далі "рэвалюцыйную" назву па імені райцэнтра -"Дзяржынская". Чалавек ад падобнага перайменавання мог бы ўзрушыцца, пакрыўдзіцца, а гара? Гара, канешне, прамаўчала.

А мо падышоў час вярнуць гары сапраўднае імя? Многія ж дзяржаўныя кіроўцы зараз прыходзяць у храмы, стаяць там са свечкай — чаму ж ім баяцца слова "Святая"? Ды і дзяржаўных сродкаў на перайменаванне пойдзе няшмат, куды меней, чым на перайменаванне ў Мінску праспектаў Скарыны і Машэрава...

Да нядаўняга часу наша знакамітая гара мела вельмі непрывабны выгляд. Тут быў устаноўлены сціплы памятны знак, які сярод груду заіржавелага металалому, зарасніку бур'яну і раскіданага смецця выглядаў хутчэй як нямы дакор чалавечай абыякавасці і нядбайнасці да святога месца. Але вось, нарэшце, становішча з мёртвай кропкі зварушылася. Падыходы да мемарыяльнага знака забрукаваны пліткай, пляцоўку абнеслі арміраванай агароджай, зрабілі газоны. На гэтыя высакародныя мэты ўладамі Дзяржыншчыны былі выдаткаваны сродкі з мяс-

цовага бюджэту. Добры пачын! Але ж справу па добраўпарадкаванні неабходна працягнуць. Як вядома, турызм ва ўсіх краінах прыносіць важкія прыбыткі. Каб прывабіць наведвальнікаў, было б добра ўпрыгожыць краявід дэкаратыўнымі дрэвамі і кустамі, зрабіць стаянку для аўтатранспарту, пабудаваць невялікі гатэль для турыстаў, адкрыць шапікі па продажы сувеніраў. У перспектыве добра было б узвесці побач праваслаўную і каталіцкую каплічкі, зрабіць у СМІ добрую рэкламу і паверце, ад турыстаў адбою не было б! Маглі дапамогу зрабіць спонсары, асобныя грамадзяне, калі б на гэтыя мэты адкрыць у банку разліковы рахунак на доб-

раўпарадкаванне. Шмат працы тут і для маладых рук. Ну, а яшчэ, самае галоўнае, трэба вярнуць гары яе сапраўднае імя. А то ці шмат вернікаў-турыстаў захоча наведаць гару "Дзяржынскую"

...Побач з гарою знаходзіцца зона адпачынку. Са спалучэння гэтых кропак утварыўся б цудоўны турыстычны комплекс! Да гэтага комплексу магчыма было б дадаць і Станькаўскі парк, які знаходзіцца ў Дзяржынскім раёне. Наведаўшы аднойчы гэты цудоўны куточак нашай зямлі, убачыў, што стан парку і пабудоў, якія стварыў калісь наш зямляк граф Чапскі, вельмі незайздросны. Каб яго наведвалі турысты, трэба ўкласці шмат грошай у рэканструкцыю гістарычнага і прыроднага помніка. Недзе на пачатку 90-х гадоў

мінулага стагоддзя Беларусь наведаў унук Эмерыка Чапскага. Ён прапанаваў за свае сродкі адрэстаўрыраваць дзедавы маёнтак — парк Станькава і сядзібу ў Прылуках Мінскага раёна, якія належалі да 1918 года яго бацьку Ежы Чапскаму. Нашы ўлады чамусьці адмахнуліся ад гэтай прапановы: маўляў, самі, без буржуяў управімся. І дарэмна. У хуткім часе Юзаф Чапскі памёр.. І ўсё ж да гары Святой,

іншых адметных мясцін, веру, будуць прыходзіць і сёння, заўтра людзі — не толькі каб палюбавацца наваколлем, але і зрабіць яго яшчэ прыгажэйшым.

> Лявон ЦЕЛЕШ, географ, краязнаўца.

СПАДЧЫНА

Мемарыял пад скляпеннямі храма

Свайго роду пантэонам памяці пра знакамітых землякоў зрабіўся касцёл Святога Яна Хрысціцеля ў вёсцы Камаі на Пастаўшчыне.

За апошнія гады ў храме ўсталяваны тры мемарыяльныя дошкі. Першая, адкрытая ў 2006 годзе, прысвечана Казіміру Сваяку (у свеце - Канстанціну Стаповічу), выдатнаму беларускаму паэту і асветніку, які служыў у гэ-

тым касцёле ксяндзом. Летась тутэйшыя вернікі ўшанавалі памяць Альфрэда Ромера, славутага графіка, медальера і мастацтвазнаўцы, які таксама жыў у гэтых мясцінах і быў аўтарам абраза "Госпад Ісус і сірата", што ствараўся адмыслова для касцёла ў Камаях. Мемарыяльная дошка ў гонар А.Ромера змешчаная пад абразом, які ён ствараў. А бягучы год камейскія вернікі абвясцілі годам Бранісла-

ва Руткоўскага, тутэйшага ўрад-

жэнца, вядомага арганіста, дырыжора і педагога. У яго гонар у храме таксама з'явілася мема-

Сяргей БУТКЕВІЧ.

ПРАТЭСТУЮ

Навошта нам новае ліха?

Правільна робіць "Народная воля", друкуючы грунтоўныя артыкулы аб небяспецы будоўлі на тэрыторыі Беларусі атамнай электрастанцыі. Беды чарнобыльскай катастрофы павінны служыць нам урокам — яны ж не адступаюць, а абступаюць нас з усіх бакоў, хоць мінула з таго чорнага дня больш за 20 гадоў. Толькі мы дрэнна вучым урокі —

"прагульваем", крычым па-ранейшаму "ўра", усё добра, "мірны атам" — панацэя ад энергетычнага голаду і г.д.

Людзі добрыя, грамадзяне Рэспублікі Беларусь! Давайце ачомаемся ад бяспамяцтва і згадаем мудрае папярэджанне мужнага пісьменніка Алеся Адамовіча, выказанае пасля трагедыі: "Благодаря "патриотическо-

му оптимизму" мы войну встретили в подштаниках. А теперь вот Чернобыль. Интересно, будем достраивать свой — в 30-ти км от Минска? Или все-таки спохватимся? Хоть бы такой ценой" (з ліста Васілю Быкаву).

ответите

Сапраўды, навошта нам тое ліха? Хіба ёсць абсалютная ўпэўненасць, што не атрымаецца, "як тады"? Хто нам дасць (не

на прыгожых словах) такую гарантыю і ці не позна будзе погым хапацца за галаву? Лепш зараз добра падумаць выказаць услых голас розуму,

> Мікалай МЕЛЬНІКАЎ, ветэран вайны і працы

чым потым лямантаваць упус

КАЛЕЙДОСКОП

Парящее чудо

В Сингапуре открыли самое большое в мире колесо обозре-

Один оборот аттракцион делает за 30 минут, передает НТВ.

Всего в нем 28 кабин, в каждой

из которых по 28 мест. Высота

новой азиатской достопримечательности достигает 165 метров. До ее появления самым вы-

соким в мире было китайское ко-

лесо "Звезда Наньчана". "Парящий Сингапур" (так назвали ат-

тракцион) обогнал "Звезду" на 5

метров и оставил далеко позади

по интернету

С каждым днем интернет

расширяет свои возможности.

Так, посредством всемирной

сети молодой бразилец, прожи-

вающий в Азии, женился на де-

Виртуальных брачующихся

представляли их поверенные в

бразильском городе Сан-Паулу,

передает ИТАР-ТАСС. Для того,

чтобы этот брак стал возможен,

три компьютера в разных частях

света объединили с помощью од-

ной из бесплатных программ,

позволяющих устраивать видео-

Худые — нет!

Деятели французской моды,

Видные представители этих

рекламы и прессы решили бо-

роться против тиражирования

фотографий слишком худых ма-

профессий обязуются не допус-

кать распространения изобра-

жений людей, которые могут

способствовать популяризации

присоединилась к странам, ко-

торые уже высказались против

худосочных топ-моделей — Ита-

лии и Великобритании, переда-

Суд по трудовым делам го-

61-летний Кэмпбелл, бывший школьный учитель, утверж-

дал, что лысина мешала ему

нормально работать: он терпел унижения, потому что ученики

дразнили его и смеялись над его недостатком. По словам педагога, он должен был уходить из школы поздно ночью, чтобы

Однако суд посчитал, что

лысина Кэмпбелла не может

считаться физическим увечьем или психическим недостатком и,

следовательно, этот случай не попадает под действие закона о

дискриминации инвалидов. Та-

кой закон, защищающий права

инвалидов в сфере трудоуст-

ройства и образования, был

принят в Великобритании в

Из воровской

1995 году.

жизни

избегать встреч с детьми.

рода Глазго отклонил жалобу

Джеймса Кэмпбелла, утверж-

давшего, что он является жертвой дискриминации из-за отсутствия волос на его голове, со-

Таким образом, Франция

изможденных красавиц.

ет ИТАР-ТАСС

Лысый —

общает BBC News.

не инвалид

некенщиц

вушке, находящейся в Европе.

Свадьба

Сингапура

События в мире: европейский взгляд

Евросоюз и НАТО обеспокоены планами России

Евросоюз выразил озабоченность в связи с решением российского руководства наладить взаимодействие с непризнанными республиками Абхазией и Южной Осетией, а в НАТО призвали воздержаться от этого шага, передает агентство France Presse.

Пресс-секретарь представителя ЕС по вопросам внешней политики Хавьера Соланы отметила, что Евросоюз всегда поддерживал территориальную целостность Грузии. Поручение президента РФ Владимира Путина правительству вызвало обеспокоенность ЕС, сообщила пресс-секретарь, добавив, что грузинский президент Михаил Саакашвили уже позвонил Солане, чтобы выразить свои опасения в связи со сложившейся ситуацией

Генсек НАТО Яап де Хооп Схеффер настоятельно попросил российские власти отказаться от намерений упрочить связи с Абхазией и Южной Осетией, призвав Грузию в свою очередь проявить сдержанность.

Напомним. налаживание взаимодействия в интересах граждан РФ, проживающих на

территории двух непризнанных республик, предполагает, в частности, признание ряда документов, выдаваемых местными "фактическими органами власти", и оказание "предметной помоши" населению непризнанных республик.

В Тбилиси уже назвали действия России "попыткой аннексии двух регионов Грузии" и нарушением всех норм международного права". Однако посол РФ в Грузии Вячеслав Коваленко призвал грузинские власти не драматизировать ситуацию. "Инициатива Москвы не несет абсолютно никакую конфронтацию между Россией и Грузией. В этих регионах живут российские граждане, и поэтому нас интересует то, что происходит на этой территории", - цитирует дипломата агентство ИТАР-ТАСС.

Штрафы неразговорчивым чиновникам

Парламент Киргизии принял поправки в Кодекс об административной ответственности, которые вводят штрафы для чиновников, отказывающихся предоставлять гражданам информацию. Об этом сообщает ИА "Central Asian News".

ции республики Марат Кайыпов, поправки приняты в соответствии с законом 2007 года, который гарантирует права граждан на получение несекретной информации из органов государственной и местной власти.

Законопроект устанавливает

Как пояснил министр юсти- штрафы в размере от 500 до 1000 сомов (от 13,5 до 27 долларов). Чиновник может быть наказан в тех случаях, если он не отвечает на обращение граждан, затягивает предоставление информации или передает гражда-

Ловкий кавалер вновь соблазнил Италию

Досрочные парламентские выборы в Италии закончились победой правоцентристской коалиции "Народ свободы" во главе с бизнесменом и медиамагнатом Сильвио Берлускони. Таким образом, он возглавит правительство уже в третий раз. Итальянский народ по-прежнему верит ловкому популисту, националисту и консерватору, пишет европейская пресса.

Хотя в прошлом Берлускони у власти служил в основном своим интересам, народ вновь ухватился за его обещания. Не произошло массового отказа от участия в выборах, которого так боялись, -- проголосовали более 80% итальянцев Евросоюза, однако победа итальянских правых не сулит ничего хорошего, пре-

дупреждают наблюдатели. Перед новым премьером встанет множество проблем: экономический рост остановился, неуверенность граждан возрастает, государственная система не соответствует характеру современного западного общества. Некоторые уже бьются об заклад, что и у новоизбранного парламента будет короткая и трудная жизнь. Однако повод для оптимизма есть, считает La Stampa. В ходе предвыборной кампании Берлускони показал, что сознает: времена тяжелые, они потребуют жертв и готовности к сотрудничеству с оппози-

В соседних странах случившееся оценивают более пессимистично. В то время, когда в стране царит развал, итальянцы вновь ухватились за обещания Берлускони, констатирует французская Liberation. Обществу явно импонирует сочетание популизма, консерватизма и национализма, к которому прибегает Берлускони. "Он — выразитель культуры мопеда, этакий ловкач, проскальзывающий между автомобилями и не соблюдающий правила", - цитирует газета сицилийского писателя Андреа Камильери.

В ходе предвыборной кампании кавалер, как называют Берлускони итальянцы, изменил тон, признав, что у него "нет волшебной палочки" для решения всех проблем. "Он уже не говорил о чуде, но в то же время пролоджал обещать снизить на-

му строительства жилья", - отмечает эксперт Пьеро Игнаци из Болонского университета. За предыдущие пять лет работы правительство Берлускони так и не провело ни одну из обещанных реформ, напоминает издание, и потому два года назад лишилось власти. Однако Берлус-

роения общества, признает Liberation. Он играет одновременно на чаяниях предпринимателей и опасениях домохозяек —

и неизменно добивается своего. В ходе предвыборной кампании Берлускони акцентировал внимание на борьбе с застоем в итальянской экономике, на не-

ти безопасности и юстиции, поддержке хронически отстающего в развитии юга страны. Кроме того, важным пунктом его программы теперь станет федерализм, прогнозирует британская The Independent: за федералистские принципы ратует Лига Севера, которая намерена

увеличить число своих депутатов

Оппоненты и критики Берлускони, которые кричали, что его предыдущая работа свидетельствует о неспособности управлять страной, теперь вынуждены будут смириться с его новым долгим пребыванием наверху. Возможно, после завершения премьерских полномочий он еще на 7 лет станет президентом, рассказывает газета. Если так и случится, Берлускони будет играть важную роль в политической жизни Италии до 2020

то же время Евросоюзу триумф Берлускони не сулит нихорошего, Handelsblatt. В результате ухода Романо Проди единая Европа лишится одного из своих союзников. Берлускони дважды возглавлял итальянское правительство, и потому несложно предугадать, какую политику он будет проводить в отношении заграницы, указывает обозреватель Катарина Корн. В Брюсселе с ужасом вспоминают председательство Италии в ЕС в 2003 году когда Берлускони пустил под откос саммит, посвященный Европейской конституции. К тому же его правительство не стеснялось открыто атаковать европейскую единую валюту, напоминает газета

Во внешней политике Берлускони ориентировался прежде всего на США и президента Джорджа Буша. Он вышел за всякие рамки, неоднократно требуя расширить ЕС вплоть до России и Израиля. Не стоит рассчитывать, что Берлускони в будущем сменит свой курс, резюмирует немецкое издание. В то время, когда мир движется вперед, Италия делает шаг назад.

> Подготовил к печати Игорь КОВАЛЬЧУК.

Наследная принцесса Швеции Виктория встретила в Стокгольме великого герцога Люксембурга Анри.

ОБРАТИТЕ ВНИМАНИЕ

Министр обороны Испании Карме Чакон, готовящаяся стать матерью, инспектирует войска.

Осторожно, сделано в Китае

Китай — чемпион по производству небезопасных для здоровья товаров. Но спрос на китайскую продукцию в Европе по-прежнему не падает. Такой вывод содержится в ежегодном отчете Европейской службы по контролю за безопасностью товаров.

В то же время в Евросоюзе стали лучше отслеживать некачественную продукцию, отметила еврокомиссар по защите прав потребителей Меглена Кунева: "Количество опасных товаров, отозванных из продажи в прошлом году, возросло на 53% по сравнению с 2006 годом. Это первую очередь игрушки. Больше всего сомнительной продукции на европейский рынок, как и раньше, поступило из

В 2007 году в странах ЕС из продажи было отозвано более 1600 наименований товаров за несоответствие нормам безопасности. В "черном списке", помимо игрушек, часто оказывается и зубная паста. В ней обнаружили химические вещества, которые используются в производстве антифриза и растворителей.

В июне Меглена Кунева собирается посетить Китай, чтобы обсудить с властями этой страны проблему контроля за качеством продукции местных производителей. Вопрос не праздный: 80% игрушек, которые оказываются на прилавках европейских магазинов, сходят с конвейеров китайских предприятий, сообщает Furonews

В Дортмунде преступник

сдал награбленное на хранение в банк, сотрудник которого и был жертвой ограбления, сообщает Reuters. 36-летний грабитель отнес

украденную им коллекцию редких монет в банк. Один из служащих банка опознал принадлежавшую ему коллекцию стоимостью 50 тысяч евро, недавно украденную из его дома. В итоге незадачливый вор

был арестован, а монеты возвращены их законному владель-

Костюм старости

Японские дизайнеры выяснили, что чувствует пожилой человек. В этом инженерам помог

специальный костюм. Сложная система из металлических стержней, лент и свинцовых грузов сковывает движения, заставляет горбиться и нарушает чувство равновесия.

Чтобы имитировать частичную

потерю зрения, применяются

особые очки. Этот странный наряд служит весьма благородной цели сделать японские автомобили более удобными для людей в возрасте. Специалисты надевают "костюмы старости" и садятся за руль.

Уже первые поездки на серийных авто принесли свои плоды. Инженеры заявили о необходимости изменить конструкцию сидений, а также сделать все рычаги и кнопки в салоне более крупными, сообщает НТВ.

Голодные бунты

В связи с резким ростом мировых цен на продовольствие в целом ряде развивающихся стран Азии, Африки и Латинской Америки начались массовые беспорядки. По мнению западных экспертов, продовольственный кризис — куда более серьезная проблема, чем падение курса акций и замедление экономического роста.

Опасность сравнима с той, которую представляет международный терроризм, отмечают наблюдатели. Если Запад срочно не примет ответных мер, очаги напряженности будут разрастаться и это создаст угрозу демократии и стабильности во всем мире, пишут СМИ. По мнению обозревателей, для борьбы с кризисом Европа и Северная Америка обязаны выделить средства на помощь голодающим, активно инвестировать в сельское хозяйство и отказаться от производства биотоплива, неэффективного при нынешних

Дефицит и стремительное удорожание продуктов потенциально опаснее, чем ухудшение ситуации на рынке, приводит The New York Times слова высокопоставленных финансовых чиновников со всего мира, обсуждавших данный вопрос. Продовольственный кризис ставит под вопрос жизнеспособность демократии и политических режимов,

отметил глава Международного валютного фонда Доминик Стросс-Кан в Вашингтоне. "Как мы знаем по опыту прошлого, иногда такие проблемы оборачиваются войной". — сказал он.

Представители Всемирного банка и МВФ отметили, что политическая нестабильность, вызванная дефицитом продовольствия, уже возникла на Гаити, в Египте, на Филиппинах и в Индонезии, что вынудило некоторые государства ограничить экспорт продовольственных товаров. В то же время министры из бедных стран выразили недовольство тем, что Запад лишь усиливает проблему, поддерживая производство из сельскохозяйственного сырья биотоплива. Подобные действия представители третьего мира называют "преступлением против человечнос-

данным Организации ООН по продовольствию и сельскому хозяйству, в настоящий момент продовольственный кризис грозит 37 странам, сообщает The Daily Telegraph. Кроме того, рост цен на продовольствие нарушит равновесие в международной торговле, что способно повлиять и на развитые страны.

Более чем в десяти развивающихся странах уже начались беспорядки. Так, на Гаити погиб миротворец из Нигерии, перевозивший продукты - его вытащили из машины и застрелили. В Дакке, столице Бангладеш, на улицы вышли 20 тыс. рабочих, недовольных высокими ценами на продовольствие. Акции протеста имели место и в соседней Голод грозит даже Китаю,

сообщает французская Le Monde империя зависит от внешнего мира, в то время как цены на рис с января выросли на 54%. У сотен миллионов бедных по всему миру покупка продовольствия съедает более 75% доходов. Голод будет сопровождаться общим регрессом - в области обздравоохранения, разования.

В среднесрочной перспективе Земля в состоянии удвоить производство продукции, чтобы прокормить к 2050 году 9 млрд человек, однако национальные правительства тянут одеяло на себя, пишет автор статьи. Страны-производители (Аргентина, Индия, Россия) хотят удержать продовольствие на внутреннем рынке. В Вашингтоне, напротив, убеждены, что легче всего справиться с дефицитом, добившись открытости на мировом рынке. Единственный выход из сложившейся ситуации - новая сельскохозяйственная революция, считает Le Monde. Внедрить новые технологии и отношения в деревне будет непросто, однако это необходимо сделать для спасения человечества.

Голод не менее опасен, чем терроризм, пишет австрийская Der Srandard, поскольку вкупе с бедностью он порождает угрозу мировой безопасности. На фоне последних кадров из Гаити,

Египта, Камеруна и Индонезии слова Стросс-Кана о "страшных последствиях" уже не выглядят преувеличением, отмечается в редакционной статье. Таким образом, из вопроса морали борьба с голодом превращается в вопрос выживания. Бедные страны распространяют нестабильность вокруг себя, и эта тенденция лишь усилится, когда люди начнут бежать за границу в поисках пропитания. Именно поэтому развитые

страны должны дать продовольственному кризису такой же серьезный отпор, как и терроризму, утверждает газета.

Лишь сейчас мир осознал, что голод куда опаснее энергетического или финансового кризиса, пишет премьер-министр Италии Романо Проди, статью публикует Repubblica. Миллиарды людей столкнулись с постоянным и безудержным ростом цен на сельскохозяйственные Каждый день вспыхивают мятежи, появляются сообщения о репрессиях

Проди обрушивается с резкой критикой на производителей биотоплива. Чтобы заполнить бак джипа этанолом, нужно израсходовать столько кукурузы, сколько хватит человеку на год, отмечает политик. При этом для производства топлива используется приблизительно 20% всех площадей, отведенных в США под посевы маиса. Таким образом, недальновидные действия ряда правительств ведут к катастрофе

Необходимо срочные меры, считает Проди. Нельзя допускать, чтобы в Африке люди умирали от голода, потому что кое-кто в Соединенных Штатах считает голоса аграриев и землевладельцев более важными, чем выживание миллионов людей, пишет он.

> Подготовил к печати Сергей ИВАНОВ.

Намерен жениться

Бывший канцлер Германии, 78-летний Гельмут Коль, намерен жениться на своей подруге, 43-летней Майке Рихтер, сообщает Die Welt.

Известие о предстоящей свадьбе поступило спустя два месяца после того, как Гельмут Коль попал в больницу Гейдельберга. В феврале бывший канцлер упал в своем доме в Людвигсхафене и ушибся.

Майке Рихтер пришла на помощь. Для этого она даже взяла отпуск на работе — в Министерстве экономики Германии. Рихтер продолжала ухаживать за Колем, даже когда он выписался из больницы, и в итоге поставила экс-канцлера на ноги.

Гельмут Коль познакомился с Майке Рихтер спустя три года после смерти своей жены Ханнелоры Коль, покончившей жизнь самоубийством в 2001

По словам Коля, после смерти Ханнелоры он переживал крайне тяжелый период, и Рихтер ему очень помогла. "Я счастлив, что нашел подругу, которая теперь будет рядом со мной", отметил Гельмут Коль в интервью журналистам Die Welt.

Hapoohaa http://www.nv-online.info 24 KPACABIKA 2008 г.

Tanina Hasbusik Deally Colling

(Заканчэнне. Пачатак у №№7—10, 13—14, 17-18, 21-22, 25-26, 29-30, 33-34, 37-38, 41-42, 45-46, 49-50, 53-54, 57-58.)

АЗЫЛЬ

Дні ляцелі хутка. Ніякіх прыкметаў дазволу на ўезд у ЗША для нас з дачкой не было, і, каб набыць законны статус у Польшчы, 3-га студзеня 1997 года мы падалі заяву і дакуманты (мае і дачкі) на прадстаўленьне нам палітычнага азылю ў Польшчы.

Праз некаторы час нас выклікалі, сфатаграфавалі і выдалі пэрсанальныя карткі. Цяпер мы павінны былі часта зьяўляцца на праверку. Гэтая працэдура абярнулася для нас пакутай на многія месяцы.

Адзначацца ў аддзел для "уходцаў" (уцекачоў) мы з Надзеяй прыходзілі рана, але чэргі былі вялікія і пасьпець да 14.00 адзначыцца ўдавалася не заўсёды. Мы стаялі ў чарзе. Прыходзіў чыноўнік, забіраў дакуманты ў 2—3 чалавек і зьнікаў хвілін на 10. Вярнуўшыся з адзначанымі карткамі, ён іх вяртаў уладальнікам і забіраў для праверкі наступныя. Прастаяўшы ў душным пакоі 3—4 гадзіны, мы падыходзілі да акенца і былі ў ліку першых для здачы картак. Але як толькі чыноўнік вяртаўся, перад намі, як грыбы, вырасталі 10—15 цёмнаскурых бежанцаў, якія нас адцясьнялі і падавалі свае дакуманты. Парадку не было ніякага. Ня раз мы сыходзілі дадому, так і не адзначыўшыся. Назаўтра ўсё паўтаралася.

Знаходзячыся 6 гадзінаў у памяшканьні, дзе амаль усе 40-50 чалавек былі цёмнаскурыя, у пакоі "настойвалася" такое паветра, якое эўрапейцам цяжка вытрымаць. Я ішла дадому ў сьлязах, бо мы з дачкой ужо спазналі мясцовую бюракратыю. Не адзначыцца ў канкрэтны дзень было рызыкоўна. Ніякія аб'ектыўныя прычыны назаўтра маглі не прымацца і выклікаць вялікія праблемы. Гэтая мука доўжылася 11 месяцаў.

Падставай для атрыманьня азылю павінна было стаць "інтэрв'ю", на якое павінны былі выклікаць польскія чыноўнікі. Увесь гэты час мы чакалі запрашэньня на тое інтэрв'ю, пыталіся, калі ж яно адбудзецца, і на ўсе нашыя звароты ніхто нам нават прыблізна не казаў, калі нашая справа зрушыцца зь месца.

І тут зноў дапамог спадар Адам Ліпінскі. Зь яго падачы да нас прыехала тэлебачаньне і зьняло сюжэт. Гэзэты напісалі, што жонцы Пазьняка не даюць палітычны прытулак. З артыкула ў "Вячэрняй Варшаве" я даведалася, што наша справа ляжыць "на гары" — у Міністра. Да нашай заявы не было прэцэдэнта, і даваць азыль беларусам у Польшчы ба-

Рэзананс у СМІ дапамог. Польскія журналісты званілі ў Міністэрства, да Міністра і неяк разварушылі нашую справу, і праз месяцы тры нам паведамілі, што рашэньне аб прадастаўленьні нам палітычнага прытулку прынята. У лістападзе 1997 года мы атрымалі адпаведную пастанову Міністэрства ўнутраных справаў. Акрамя таго, мы фактычна адчынілі дарогу ўсім беларусам, якія пасьля нас пачалі атрымліваць палітычны прытулак у Польшчы без тых велізарных перашкодаў, праз якія прайшлі мы з дачкой.

Што гэта азначала для нас? Вельмі шмат, бо з набыцьцём статусу мы набывалі і пэўныя правы. Цяпер мы ўжо знаходзіліся ў Варшаве законна, юрыдычна я мела права працаваць. Пастаяннай працы, зь якой можна было б жыць, не было, але за мяжой юрыдычны статус мае вялікае значэньне. З гэтага дня мы сталі жыць спакайней, хоць тое, што мы тут чужыя, што мы не ў сябе дома, — гэта я адчувала пастаянна

ТУГА

У радасных сямейных і грамадскіх клопатах прайшоў месяц, і муж павінен быў ад'ехаць у ЗША, бо ня мог парушаць візавы рэжым. Наперадзе зноў былі шэрыя дні адчаю і чаканьня.

Нашае асабістае жыцьцё было (і ёсьць) неаддзельным ад жыцьця Беларусі, яно цалАле чалавечае, асабістае заўсёды з чалавекам. І калі муж выехаў у Амэрыку, мяне зноў ахапіла туга і страшэнная настальгія. Здавалася, Беларусь вось там, недалёка — толькі працягнуць руку. Але ад немагчымасьці вярнуцца ці зьезьдзіць хоць на хвіліну і ступіць на сваю зямлю сьціскала ўсю маю істоту ў абцугі. Зноў стала сьніцца Беларусь, Менск, быццам я хаджу па вуліцах нашага раёну ніяк не магу дайсьці да свайго дому. Гэтыя сны паўтараліся. Часам на маім шляху дадаму ўзьнікалі нейкія глыбокія ангары-падзямельлі, і па вертыкальнай сьцяне я неяк паўзу на паверхню. Цяжка, я ледзь не зрываюся ўніз, але нехта падае мне руку — і я на вуліцы амаль каля дому. І яркі сонечны дзень. Стан неверагоднага шчасьця перажываю я ў сьне і прачынаюся. Нейкі час не магу зразумець,

Аднаго разу бацька Юрася спадар Зянковіч ехаў з Варшавы на Беларусь і павінен быў праз дзень вярнуцца назад. Ён прапанаваў мне зьезьдзіць у Менск: "Я на аўтамабілі, ціхенька праскочым і праз дзень — назад".

Я ўзрадвалася, загарэлася, сьлёзы радасьці каціліся па маіх шчоках. Я апранула паліто і ў адну хвіліну была гатовая ехаць, як стаю. Мне ж і трэба было толькі ступіць нагой на родную зямлю і абняць маму...

Упэўненая, што гэта шчасьлівы выпадак, я патэлефанавала Зянону ў Нью-Ёрк і радасна пачала раіцца. Але ён адразу прывёў мяне ў рэальны стан: калі я паеду, мы больш можам ніколі ня ўбачыцца, бо рэжым "ціхенька праскочыць" мне ня дасьць. І, ня гледзячы на далейшыя ўгаворы спадара Зянковіча, — я

АГУЛЬНАЯ ПРАЦА

У 1997 годзе мой муж прыязджаў, здаецца, разоў 6-7, бо яму давалі аднаразовыя візы ў Польшчу тэрмінам усяго на месяц, яму прыходзілася езьдзіць туды-назад. Але ўвесь час, незалежна ад месца знаходжаньня, ён працаваў для Беларусі. Нават шматгадзінныя пералёты Нью-Ёрк—Варшава ён 'прыстасаваў" для працы, і шмат якія яго артыкулы нараджаліся "ў небе"

Як умела, як магла, я старалася яму дапамагаць. У яго адсутнасьць гэта тычылася ў асноўным выданьня "Беларускіх Ведамасьцяў". Муж прысылаў мне матэрыялы для чарговага нумару па факсу (пазьней — па э-по), я іх набірала, адсылала назад, ён іх вычытваў, рабіў заўвагі, я зноў папраўляла. Калі нумар быў гатовы, муж прысылаў мне па факсу намаляваны макет нумара, і я тады ўжо ішла да пана Анджэя, які рабіў вёрстку нумара, якую яшчэ некалькі разоў трэба было вывяраць, чытаць карэктуру. Звычайна было тры карэктуры зьвёрстанага нумара, пакуль мы ўсё не даводзілі разам (праз факс-тэлефон)

Калі муж быў у Варшаве, асноўную працу стварэньні нумара рабіў ён. Я толькі набірала тэксты і дапамагала вычытваць.

І тады, і зараз я не перастаю зьдзіўляцца, як магчыма столькі зрабіць аднаму чалавеку. Вялікія аб'ёмы працы (інтэлектуальнай тэхнічнай) пры гэтым заўсёды выконваліся зь вялікай адказнасьцю, акуратна і таленавіта, быў гэта часопіс ці артыкул, кніга ці партыйны дакумант... Усё ня раз вычытвалася, зноў і зноў прадумвалася і пільна вывяралася.

Разам з Зянонам я зразумела: каб прыносіць сьветлую карысьць людзям, таленавіты чалавек проста абавязаны быць яшчэ абавязкавым, дакладным, з чыстымі думкамі - акуратным. Бо хаос разбурае талент.

* * *

Цяжкія выпрабаваньні лёсу чужыной мы перажывалі разам: Зянон, дачка Надзейка і я. Асабліва цяжка было першыя два гады, бо Зянон мог прыязджаць толькі на месяц. А потым — мы зноў заставаліся з дачкой удваіх...

Калі прыязджаў Зянон, мы хадзілі разам у Варшаўскі парк "Лазенкі", у Батанічны сад, у "Шчэньсьлівецкі" парк. Так мы разам шукалі палёгкі нашага нялёгкага стану ў прыродзе, у кветках, у птушках і цьвітучых дрэвах. Зянон шмат фатаграфаваў нас з дачкой.

Сойм БНФ 29.01.2000 г. у Варшаве.

сьпевы палякаў. Гэтыя агульныя касьцёльныя сьпевы нас моцна ўражвалі. Калі вялікі касьцёл, поўны людзей, і ў ім сьпявае кожны прысутны паляк — гэта надзвычай прыгожа і ўрачыста. Здаецца, што тут уся нацыя, адзіная, зьяднаная, моцная, і яна размаўляе з Богам. (Так, дарэчы, адбываецца ў кожным польскім касьцёле, і ўсюды сыпяваюць усе прысутныя палякі. Пра "веданьне слоў" усіх касьцёльных сьпеваў нідзе не ўзьнікае ніякага пытаньня. Тут гэта абсалютна натуральна.)

Пасьля імшы мы вярталіся "дадому". Чужая невялічкая кватэра на Ерузалімскім праспэкце ў Варшаве, у якой мы пражылі шэсьць гадоў, памятае ўсе нашыя і пакуты, і цяжкасьці, і радасьці — малыя і большыя. А радасьць прыходзіла ў наш дом, калі прыязджалі сябры зь Беларусі. Тады ў нас сьвяціліся твары, было амаль, як на Беларусі..

Мне надзвычай блізкі і дарагі верш Зянона, які ён прысьвяціў дачцэ, бо ў ім столькі цеплыні, дабрыні і шчырасьці. Праявы бацькоўскай любові мяне асабіста заўсёды моцна кранаюць, бо я гадоў з сямі жыла бяз бацькі вельмі моцна па ім сумавала. У дзяцінстве мне, як паветра, не хапала бацькоўскай ласкі.

У вершы глыбокае цяпло. І толькі адным штрыхом ("дом часовы") — пра цяжкі агульны

У Дзень Хрыстовы Верабейка Хай табе ў ваконца гляне, Хай салоўка прасьпявае У сьвяточным добрым сьне.

Сьнег пушысты атуляе Сьвет калядны, дом часовы, Гольле, клёны за вакном.

Потым, некалі, далёка У краіне нашай сьветлай Мы ўспомнім усё, што лепей: Сьнег Калядны, Дзень Хрыстовы (Пан Жураўскі, мёд Букальскі), *Слёны, вокны, наш балькон.*

Уся наперадзе дарога. Хто сумуе, а мы - не. Зорка ясна Бэтлеемска

Увогуле мы ў сям'і часта размаўлялі пра мастацтва паэзію, нам з дачкой вельмі падабалася Зянонава "Глёрыя...", мы чыталі, абмяркоўвалі. Аднойчы Надзя пасьля ўсіх развагаў нават напісала сваё хоку і прачытала нам да вялікай радасьці Зянона. Яму вельмі падабалася, што дачка цікавіцца мастацтвам. Я нават запомніла гэтыя радкі: Жоўтае сьвятло ліхтароў

Адбівае брук чужога горада. Пахне цёплым дажджом.

Мы з мужам разумелі, што ў нашай сітуацыі для дачкі вельмі важна ня страціць гады і вучыцца. Але найперш — мова краіны, у якой мы апынуліся. І яна пачала наведваць курсы польскай мовы. Маладым гэта заўсёды лягчэй. Праз месяцы тры яна ўжо нядрэнна разумела і патроху пачала гаварыць па-польску. Гэта быў канец навучальнага году, і слухачы курсаў, якія мелі намер вучыцца ў Польшчы, павінны былі здаць экзамен па польскай мове, без станоўчага выніку якога ў навучальныя ВНУ Польшчы паступіць было немагчыма, ды і ня мела сэнсу: вучыцца ж трэба было па-польску.

Гэты экзамен дачка здала, патрэбную паперу атрымала і неўзабаве была залічана на першы курс юрыдычнага факультэта Варшаўскага універсітэту. Польскія ўлады спрыялі, каб рэпрэсаваныя рэжымам Лукашэнкі беларускія студэнты прадаўжалі сваё навучанне ў Польшчы.

1999-ы

Вельмі цяжкі для нас быў 1999 год, год альтэрнатыўных прэзыдэнцкіх выбараў і расколу Фронту.

Перад пачаткам выбарчай кампаніі да нас Варшаву прыязджаў старшыня ЦВК Віктар Ганчар з прапановай, каб З.Пазьняк даў згоду балатавацца на Прэзыдэнта Беларусі. В.Ганчар хваляваўся, шмат гаварыў, расказваў пра сваю працу ў Латвіі (здаецца, паўгады як юрыст), дзе ён меў астранамічны заробак: 20 тысяч долараў у месяц - лічба незвычайна вялікая нават для ЗША, але пра гэта я чула сама. Ён гаварыў мужу ўсялякія камплімэнты (і толькі па-беларуску).

Пазьняк разумеў, што гэта афёра і ведаў, хто і дзеля чаго ўсё робіць. Але менавіта таму трэба было трымаць сітуацыю пад кантролем, і ён пагадзіўся ўдзельнічаць у "альтэрнатыўных" выбарах пры адной умове: усё павінна быць толькі ў межах законнасьці. В.Ганчар з гатоўнасьцю пагадзіўся: "Так, толькі ў рамках закона", — ён быў усхваляваны надзвычай. Калі ад'язджаў, то ў калідоры сказаў мне па-сяброўску: "Галіна, гэта для мяне самы шчасьлівы дзень у жыцьці!" Яго ўсхваляванасьць і пафас здаваліся трохі дзіўнымі, нейкімі неадэкватнымі, але я ня ўмешвалася.

Наступны раз В.Ганчар прыехаў да нас разам з М.Чыгіром, другім кандыдатам у Прэзыдэнты. Яны абмяркоўвалі пытаньні з мужам, я старалася ім не перашкаджаць і займалася абедам. Муж папрасіў мяне толькі яшчэ перад прыездам гасьцей набраць на кампутары праект напісанага ім сумеснага Мэмарандуму (Пазьняк-Чыгір), дзе З.Пазьняк дакладна вызначыў адносіны да Расеі. М. Чыгір падпісаць Мэмарандум адмовіўся. (Пройдзе час, і М. Чыгір схлусіць, што быццам гэта ён падрыхтаваў праект Мэмарандуму і што Пазьняк не захацеў яго падпісаць.) Цікава, што, калі Пазьняк спытаў пра прычыну непадпісаньня мэмарандуму, Чыгір прастадушна сказаў, што калі ён падпіша, то пасьля гэтага Масква не дасьць яму ніякіх грошай. Ведаючы Зянона, я ўбачыла ў яго стан ашаломленнага аняменьня. Але ён не падаў выгляду і толькі сказаў кшталтам: што ж, прадоўжым гаворку, як вы гэта ўсё ўяўляеце сабе без мэмарандуму?

Калі ішла прэзыдэнцкая кампанія альтэрнатыўных выбараў на Беларусі, збор подпісаў і пачатак 10-дзённага галасавання, наш тэлефон у Варшаве "працаваў" амаль кругласутачна і без перапынку. Зянон Пазьняк з ранку да позьняга вечара размаўляў са старшынямі фронтаўскіх ініцыятыўных групаў. Таму

ўся сітуацыя была нам вядома "з першых вуснаў". Калі пачаліся фальсіфікацыі і падробкі подпісаў, махлярства з падпіснымі лістамі і пратаколамі галасаваньня, пра гэта Пазьняку сталі паведамляць сумленныя сябры Фронту. Усе зьвесткі Зянон пераправяраў сам па некалькі разоў, дазваньваўся ў самыя далёкія суполкі Фронту, супастаўляў усе факты-лічбы. У тыя дні ён суткамі амаль ня спаў. Напруга была неверагодная.

В.Ганчар вырашыў, што выбары (галасаваньне) будуць ісьці не адзін дзень (як па закону), а 10 дзён, і пачалася агульная фальсіфікацыя. Здольнасьць Ганчара да шулерства Пазьняк добра ведаў яшчэ па адносінах яго з Генадзем Карпенкам, таму быў падрыхтаваны да ўсялякіх ягоных фокусаў. Стварыць умовы для сапраўднага народнага галасаваньня ЦВК на чале з В. Ганчаром не змагла. А Радыё Свабода актыўна ўключылася ў падман і кожны дзень паведамляла пра сотні тысячаў быццам бы прагаласаваўшых (такія зьвесткі падавала ганчароўская ЦВК), што ва ўмовах існуючага рэжыма выглядала надзвычай цынічна (бо на справе шмат дзе не былі завезеныя на месцы нават бюлетэні лля галасаваньня

Старшыня ЦВК В. Ганчар адкрыта пайшоў на фальсіфікацыю, маючы намер потым аб'явіць Пазьняка пераможцам у такіх "выбарах" (і, адпаведна, зганьбіць яго). І тады 3.Пазыняк прымае адказнае і мужнае рашэньне аб зыняцьці сваёй кандыдатуры і выхадзе БНФ з псэўда-выбараў. Рашэньне было няпростае, бо за ім стаяла цяжкая і ахвярная праца ўсяго Фронту. Людзі зьбіралі подпісы, хадзілі ад кватэры да кватэры, цярпелі рэпрэсіі ад рэжыму. Але пайсьці ўсьлед за падманшчыкамі было таксама немагчыма, бо яго і ўвесь Фронт утапілі б у гэтым балоце (на што і разьлічвалі архітэктары выбарчай афёры, прытым рэжым усе неабходныя факты фальсіфікацыі ўжо меў у руках). Пазьняк уратаваў і сваё добрае імя, і Фронт ад разгрому, але ўратаваць рух ад расколу ўжо не ўдалося. У Фронце на той час ужо выявіліся дзьве пазыцыі і тая, што паставіла на грошы, не магла доўга чакаць. Гэтыя людзі (у тым ліку агентура), ня здолеўшы захапіць усю арганізацыю, пайшлі на раскол.

СЯБРЫ

Вельмі запомніўся мне варшаўскі Сойм Беларускага Народнага Фронту і КансэрватыўнаХрысьціянскай Партыі — БНФ 29 студзеня 2000 года. Тады ў Варшаву прыехала на Сойм 40 чалавек зь Беларусі, Сяргей Навумчык з Прагі. Да гэтага дня мы з мужам вельмі рыхтаваліся. Муж — па палітычных пытаньнях, - каб зрабіць усе неабходныя закупы на пачастунак, каб усяго хапіла і каб нашыя сябры не засталіся галоднымі.

Спадар Адам Ліпінскі даў у нашае распараджэньне сядзібу партыі "Права і справядлівасьць" — добрае памяшканьне ў цэнтры Варшавы (недалёка ад Цэнтральнага вакзала) для паседжаньня Сойму. Туды мы заранёў завезьлі прадукты, посуд і г. д.

Калі прыехалі нашыя дарагія сябры, гэта быў дзень шчасьця. Сойм прайшоў сур'ёзна, арганізавана, як на Беларусі. Душа мая сьпявала. Але на вакзале, калі ўсе ад'язджалі, акрамя нас, было нясьцерпна цяжка і балюча.

Тут, за мяжой Беларусі, пачуцьцё сяброўства абвострылася. Калі да нас прыязджалі сябры, наступаў сьвяточны стан, і чым больш чалавек умяшчалася ў нашай невялікай кватэры, тым шчасьлівей было на душы. Я старанна выбірала ў краме і на рынку ўсялякія прадукты і зь вялікай любоўю гатавала абеды-сыняданьні, стараючыся ўкласьці ў кожную страву сваю душу. Нам з мужам нічога не было шкада для сяброў, а мне хацелася прыгатаваць для іх як найсмачней. Добра паесьці — гэта было, для ўсіх нас, безумоўна, не галоўнае, але мая душа мітусьліва шукала, што б зрабіць добрага, харошага і — смачна-

Усіх, хто прыязджаў да нас, я любіла, як родных. Яны і былі, і ёсьць свае, родныя, амаль што ўсе... І толькі праз нейкі час я даведалася, што некаторыя сябрамі быць пера-І сталі, і нават ператварыліся ў непрыяцеляў,

хоць ім асабіста мы з мужам нічога дрэннага не зрабілі. Мы прадаўжалі ім давяраць, а яны затаіліся, і ішлі ў наш шчыра адкрыты дом.

Сябры прыязджалі ў асноўным, калі ў Варшаве быў Зянон. Так для мяне "палітыка пераплялася з дарагім сяброўствам, якое напаўняла жыцьцё радасьцю. Здавалася, што сябры прывозяць да нас частачку нашай дарагой Радзімы, і часам я, паціскаючы іхныя рукі, адчувала на далонях сяброў дыханьне Беларусі... Колькі было такіх сустрэч, якія сагравалі і дапамагалі трымацца!

Пажыўшы на чужыне, я ўпэўнілася, што самае высокае сяброўства сапраўды нараджаецца на Беларусі. Гэты Боскі дар тут перадаецца ад душы да душы.

За гады нашага выгнаньня сяброўства выпрабавалася і стала наймацнейшым з тымі, хто ня здрадзіў Беларусі дзеля ўласнага дабрабыту... Хто ня здрадзіў Беларусі былі і застаюцца з Адраджэньнем.

* * *

Тут, на чужыне, сустрэлі мы і вялікую стала дарагога Уладзіміравіча Быкава — магутнага таленту сусьветнага значэньня, моцнага грамадзяніна і вялікага беларуса. Як быццам страцілася вялікая апора ў нашым беларускім

Памёр наш слаўны сябра Уладзімір Плешчанка. Адышлі ў нябыт некаторыя змагары парляманцкай Апазыцыі БНФ...

Кожны слаўны беларус, які жыў з думкай пра Беларусь і каго няма з намі, у маёй душы выклікае вялікі смутак. Але застаецца надзея, што такіх моцных і магутных людзей Бог нам даў нездарма. Гэта ёсьць апора нашай нацыянальнай сьведамасьці, наш гонар, наша нацыянальнае заплечча. Гэта тыя асобы, пра якія мы будзем расказваць наступным пакаленьням беларусаў і сілай іхнага прыкладу мацаваць маральны дух маладых нашчадкаў. Бо не было б у нас Скарыны, Быкава, Купалы, Коласа, Багдановіча, не было б Мірона – Беларусі ня стала б.

Беларусь жыве! Сьветлую будучыню нашай Бацькаўшчыны я пераканана бачу ў чыстых змагарных сэрцах. Яны ёсьць і вырастаюць разам з ахвярнымі маладымі беларусамі.

Беларусь жыве — бо ёсьць нашая вялікая культура, наш Беларускі Дух. Нядаўна па Радыё Свабода я пачула ша-

ноўнага Рыгора Барадуліна, ягоны верш-шэдэўр "Малітва", і была моцна ўзрушана. І радасна стала ў душы ад таго, што наша сьвятая зямля Беларусь мае такога магутнага майстра беларускага слова — Паэта сусьветнага маштабу. Я радуюся, што зьяўляюся яго

НЕ ЗАСЯРОДЖВАЦЦА на дрэнным – ІСЬЦІ НАПЕРАД

Калі я ўспамінаю часы беларускага Адраджэньня 90-х гг., я знаходжуся ў стане шчасьця, хоць там былі і цяжкасьці, і расчараваньні, і сьлёзы. Гэтае адчуваньне я тлумачу тым, што ў тыя часы далучылася да самага галоўнага ў жыцьці ўсёй нашай нацыі, да яе выратаваньня ад векавой акупацыі з усходу — імпэрскай Расеі. Мы шмат пасьпелі, але шмат нам ня далі пасьпець. Руская імпэрская машына жудасная. Але зь ёй трэба змагацца. 3 глыбіні вякоў нам трэба вяртаць памяць аб прыналежнасьці да вялікай нацыі, да каранёў Вялікага Княства, да нашай былой моцы сілы. Гэта магчыма, і я ў гэта веру. Толькі трэба быць салідарнымі і заставацца сяб-

У межах Расеі знаходзіцца столькі народаў, разьвіцьцё якіх затарможана на стагоддзі, і гэта ёсьць палітыка страшнай імпэрыі. Багаты алмазны Якуцкі край і жабрацкі стан яго жыхароў — адзін з мноства прыкладаў, які мяне ўражвае найбольш.

А забарона татарскай мовы як мовы дзяржаўных зносінаў (забарона, калі ўжо быў прыняты Закон Татарстану) — такі дзяржаўны цынізм уласьцівы ў сучасным сьвеце, на-пэўна, толькі адной Расеі. Страшная дзяржава, дзе жабракі сядзяць на золаце, але пазбаўлены нацыянальнай волі.

Неяк па тэлебачаньні пачула выказваньне аднаго расейскага "бацюшкі", які апякуецца салдатамі ў Чачэніі. Ён расказаў пра расейскага салдата, якога ён пахрысьціў у Ічкерыі, а праз тры дні яго забілі "бандыты". "Я знаю, што за тры дні ён не пасьпеў нарабіць грахоў, і яго забілі. Мы пакланяемся яму як сьвятому. Думаю, што праз нейкі час мы зможам яго кананізаваць", — пачула я з вуснаў таго "сьвятара" і не паверыла сваім вушам. Кананізаваць салдата-акупанта, які прыйшоў на чужую зямлю забіваць! Ну што яшчэ можна дадаць, каб усім стала, нарэшце, зразумела фальш рускай (а, фактычна, гэбоўскай) царквы і імпэрскай Расеі?!

Нам, беларусам, не хапае беларускага патрыятызму. Гэтаму нам трэба вучыцца, і найперш ў палякаў. Палякі ганарацца ўсім польскім, нават калі "польскага" — палова, ці чвэрць, ці дзясятая частка, ці кропелька. Ды што ў палякаў — нам вучыцца гэтаму трэба ва ўсіх, нават у цыганоў, якія ня маюць ні сваіх школаў, ні сваёй пісьмовасьці, ні літаратуры, але шануюць цыганскую мову. Нават у кашмарным сьне ня мог, напэўна, углядзець, уявіць вялікі наш канцлер Сапега, што аж гэтак калісь упадзе Вялікае нашае Княства.

* * *

Цяжкае ў нас змаганьне. Іржавыя абцугі імпэрскай Расеі яшчэ існуюць. Але мне вельмі дапамагаюць думкі Зянона: нельга засяроджвацца на дрэнным і дробным. У нас наперадзе вялікія сьветлыя справы. Трэба мець станоўчы ідэал. Ствараць пазытыўныя вобразы. Рабіць добрыя дзеяньні. Ісьці толькі наперад. Спакойна і годна рабіць нашу справу. І мы — пераможам.

1998-2007 гг.

Варшава—Нью-Ёрк.

СЛЫШАЛИ?

Кто купит персидский ковер за 50 тысяч долларов?

Персидский ковер за 50.000 долларов будет показан посетителям выставки роскоши. Такую новость озвучили в посольстве Исламской Республики Иран.

Это самый дорогой из 150 ковров, которые уже растаможены и находятся в Минске. Как передает "Интерфакс", ковер размером 112 х 190 см изготовлен из чистой шерсти на основе шелка в провинции Курдистан (г.Сыне) 250 лет назад и входит в разряд "антиквариат luxury-класса". Аукционная стоимость такого ковра начинается от 50.000 долларов.

Второй по коллекционной значимости ковер выполнен из шерсти на основе хлопка, его возраст 70 лет. На нем изображены мусульманские пророки Исса и Исмаил, а также великие литераторы и мыслители древней Персии Фирдоуси, Саади, Хагани и др. Аукционная стоимость такого ковра начинается от 25.000 долларов. Всего к участию в выставке заявлено 4 антикварных персидских ковра и

146 современных. Помимо ковров на стенде будет выставлена работа, на изготовление которой ушло около 50 унций золота (1 тройская унция — 31,1 г). Это единственный в мире экземпляр портрета из шерсти и шелка, по качеству изображения он не уступает фотографии.

Напомним, что первая Международная выставка роскоши ELITEXPO-2008 пройдет в выставочном центре "Белэкспо" 21-24 мая.

НАСЛЕДИЕ

Кто ищет крест Ёвфросиньи Полоцкой?

Белорусские ученые продолжают поиски креста Евфросиньи Полоцкой. Об этом заявил начальник управления по охране историкокультурного наследия и реставрации Министерства культуры Беларуси Василий Обламский.

"Поисковые работы в этом направлении продолжаются, сказал чиновник. — Существует много версий исчезновения креста Евфросиньи Полоцкой. Он может находиться и у частных лиц, и за пределами Беларуси. По одной из версий, крест Евфросиньи Полоцкой может быть закопан где-то возле Могилева. Эту версию мы также отрабатываем, она постоянно в работе. Ко мне на прием приходят люди и заявляют о том, что знают, где может находиться крест Евфросиньи Полоцкой. Мы каждую версию отрабатываем, но пока ни одна из них не подтвердилась'

При этом, как сообщает interfax.by, представитель Минкультуры отказался сообщить, какие правоохранительные органы подключены к поиску креста Евфросиньи Полоцкой.

Крест Евфросиньи Полоцкой был изготовлен для церкви Святого Спаса по заказу Евфросиньи полоцким мастером Лазарем Богшей в 1161 году. Он был выполнен из кипариса и отделан ценными камнями. До XIII века крест хранился в Полоцке, после - перевезен в Смоленск. В последующие века крест неоднократно менял свое местонахождение. В 1841 году реликвия после пребывания в Москве и Петербурге была возвращена в Полоцк и помещена в соборе Спасо-Евфросиньевского монастыря. В 1928 году из Полоцка крест был перевезен в Минск, а в 1929 году в Могилев, где и хранился в комнате-сейфе Могилевского обкома и горкома партии. Крест был утерян во время Великой

СТИЛЬ

Эльвира ЖВИКОВА:

«Неужели вы думаете, что мы устроили междусобойчик, чтобы потусоваться и похвалить друг друга?»

Почему белорусские дизайнеры игнорируют белорусскую Неделю моды? Почему минская Неделя моды длится всего четыре дня? Какие модельеры нравятся жене министра иностранных дел Маргарите Мартыновой? И где можно купить эксклюзивные вещи от белорусских модельеров?

На эти и многие другие вопросы специально для "Народной воли" ответила художественный руководитель Белорусского центра моды, известный модельер Эльвира Жвикова.

Эльвира, как вы оцениваете прошедшую Неделю моды? В адрес этого мероприятия было высказано столько критики..

На мой взгляд, Неделя моды удалась. Но я уже не первый сезон говорю о том, что хотелось бы большей активизации белорусских дизайнеров. Свой отказ от участия в Неделе моды Беларуси наши молодые дизайнеры мотивируют тем, что им не подходит зал. Свои претензии к белорусскому рынку они формулируют в отсутствие покупателей.

Мы прислушиваемся к замечаниям, стараемся улучшать организацию, корректировать свет, звук, привлекать максимальное количество средств массовой информации. Но я не вижу никакого встречного движения от потенциальных участников.

Наполняемость и уровень

ТЕНДЕНЦИИ

участников могли быть выше. Люди думают, что не стоит участвовать в нашем мероприятии, которое считают плохоньким только потому, что оно — белорусское. Осваивать российский рынок — дело замечательное и экономически выгодное. Но мне хотелось бы видеть больше своих коллег на наших показах.

Именно в пассивности дизайнеров заключается причина того, что из года в год, кроме фестивальных показов, авторские коллекции делают три ведущих модельера: вы, Мария Ницевич и Анастасия Бровка?

— Ну а чем же еще это объяснить! Неужели вы думаете, что мы никого не пускаем, устроили такой междусобойчик, чтобы потусоваться и похвалить друг друга?

Если дизайнеры ждут от нас безвозмездного приглашения, то этого не будет. Мы не можем быть меценатами, потому что нас никто не дотирует. Манекенщицы, визажисты, стилисты, свет, звук — все это стоит денег. Тем не менее мы весьма лояльны: участие в московской Неделе моды стоит 4-5 тысяч евро, у нас участник платит всего 950 тысяч рублей. Эта сумма не окупает всех затрат на показ дизайнера. Мы делаем благотворительный реверанс, чтобы те, кто

хочет себя проявить, могли это сделать

Мы совершенно открыты, каждый раз делаем рассылку для дизайнеров. Но многие даже не удосуживаются ответить. И о чем это говорит?..

После этого снова будут ахать: "Опять на Неделе моды три дизайнера". Ребята, присоединяйтесь! Пусть нас будет 23, 33 — чем больше, тем лучше. И длиться тогда Неделя моды будет действительно неделю, а не три-четыре дня.

Мы-то особо не переживаем. Мы все продаем у себя в салоне. Все наши коллекции чистятся после показа, вывешиваются на продажу и тут же выстраивается очередь за ними. Но сюжет был бы интереснее с большим на-

 Что вам не понравилось в представленных коллекци-

- Многие модельеры, работающие на наших предприятиях, создают неплохой коммерческий продукт в рамках своих ежедневных задач. Но что-то с ними происходит, когда ставится цель сделать подиумную коллекцию они почему-то считают своим долгом "почудить". Я за то, чтобы одежда была продуктом, который создается для реального человека. Это не значит, что я

«Летом

Ларису Балунову.

ми, на мой взгляд, будут ком-

фортные легкие модели, где

главное внимание акцентирова-

но на умеренной многослойнос-

ти и изысканных сочетаниях от-

тенков бежевого, кораллово-ро-

зового, светло-голубого, контра-

стирующих с темно-серым и шо-

коладным, — говорит Лариса Ба-

лунова. — Самой выигрышной

выглядит тема "минимализм".

Вещи в этом стиле могут быть

дополнены определенной долей

игривой легкомысленности. Наи-

более эффектно выглядят тон-

чайшие блузки и платья прямого

силуэта или с запахом, выпол-

ненные из шелка, шифона, тон-

жится на уровне колена, но ми-

ни и макси-варианты также до-

брюк — классические прямые и

легкие свободные с веянием

вить свой выбор на эффектных

тканях с крупным набивным ри-

сунком с изображением птиц,

восточных мотивов.

Длина юбок и платьев дер-

Самые модные модели

Молодежь может остано-

кого атласа.

Лариса БАЛУНОВА:

в моде минимализм»

Что будет в моде этим летом?

На этот вопрос "Народная воля" попроси-

ла ответить руководителя дизайн-студии

Летом самыми актуальны- ярких полевых цветов.

призываю "приземлить" подиумные коллекции. Просто мне хотелось бы видеть больше модных, вкусных и одновременно коммерческих коллекций.

– Не так давно вы заметили, что наша Неделя моды позиционируется не как белорусский аналог или противовес российским показам, а как возможность продвижения белорусских дизайнеров. Речи о конкуренции пока нет?

– А что значит конкуренция? Разве Миланская неделя моды конкурирует с Парижской или Лондонской? Да, мы не так раскручены, как Российская или Московская недели моды, не такие гламурные. Российская мода глянцева, но не все там так вкусно и шоколадно, как кажется. Им еще формироваться и формироваться.

О какой конкуренции может идти речь? У нас совершенно разные экономические сюжеты. А вот в плане уровня коллекций мы вполне конкурентоспособны. Об этом свидетельствуют успехи наших дизайнеров, завоевывающих Россию. Они же получили белорусскую школу дизайна, а не с Луны свалились..

 Некоторые говорят, что белорусскую Неделю моды практически не посещают vip-

Наверняка полюбятся и ва-

Невесомые мини-платья с

риации на тему классических

морских полосок, первоисточ-

ником которых являются тель-

большими бантами из летящего

плиссированного шифона, объ-

емные туники, юбки-баллоны

длиной чуть выше колена с эле-

гантными складками создают

очень современный и свежий

няшки моряков.

образ...

Всем нашим ведущим, актерам, музыкантам были разосланы пригласительные. Если люди не пришли, значит, у них были свои планы. А может, комуто это и неинтересно... В этом сезоне на наших показах были Сергей Дорофеев, Дмитрий Карась, Дмитрий Шунин, Искуи Абалян, Сергей Нагорный. Заглянул господин Варламов. Дуэт "Александра и Константин", выступавшие во время фестиваля 'Меховой бум", никогда до этого не были на наших мероприятиях и сказали, что были приятно удивлены увиденным. На закрытии присутствовала супруга министра иностранных дел Маргарита Мартынова, которой очень понравилась коллекция Анастасии Бровки. Главный редактор российского журнала "Индустрия моды" Александр Хилькевич очень хорошо отозвался о наших показах. Он у нас был в четвертый раз и признался, что в этот раз неделя произвела на него самое сильное впечатление.

 Уже не первый год в ваших пресс-релизах подчеркивается, что Неделя моды проходит при поддержке супруги министра иностранных дел Маргариты Мартыновой. Если не секрет, в чем заключается эта самая поддержка?

В очень дружеском расположении к нам. Благодаря госпоже Мартыновой мы часто бываем заявлены в протокольных мероприятиях. Знакомим жен послов и консулов с возможностями белорусского дизайна. Они что-то покупают из готовой одежды, что-то заказывают.

 Где, кроме салона-магазина Центра моды, можно купить одежду белорусских дизайнеров? – Авторские вещи можно

приобрести только в нашем салоне-магазине. Серийные коллекции продаются почти во всех крупных торговых точках.

 Сколько стоит серийная и авторская вещь?

 Серийные вещи, коне стоят дешевле авторских, но дороже коллекций других белорусских производителей. Авторские вещи выставляются по разным ценам. Сегодня у меня купили трикотажное платье мини из последней коллекции за 290 тысяч рублей. По-моему, вполне вменяемая цена для авторского изделия из итальянского трикотажа. Вечерние наряды стоят до-

роже: порядка 600 тысяч рублей. На Неделе моды презентовали коллекции для осени и зимы 2008-2009. Что принесет нам этот сезон, что уже сегодня можно смело покупать?

 С одной стороны, происходит увлечение готикой. Поэтому очень актуальны драматичные и в то же время сексуальные настроения. Будет много черного цвета, кожи, металла, дублированных поверхностей, силиконо-

щих защиту. С другой стороны — проявляется романтическая тема, отличающаяся обилием белых, молочных, светлых оттенков. Она инспирирована легким настроением модерна и конструктивиз-

вых и гальванизированных по-

крытий — структур, имитирую-

ма. Яркие насыщенные цвета будут очень хороши во внутреннем слое одежды. Хотя и меха сейчас тоже могут быть ярко окрашены.

Хороша тема "сорванец". Элементы мужского костюма проявляются в ней весьма убедительно: пиджаки будто с чужого плеча, брюки-галифе, элементы морской парадной уни-

Самый актуальный материал трикотаж.

Ольга ПРУДНИКОВА.

B TEMY

В магазинах скоро появятся белорусские джинсы

Шить их будут из новых тканей Оршанского льнокомбината таких, каких еще не произво-

Классическая джинсовая ткань — это 100-процентный хлопок. А вот наше джинсовое ноу-хау — это 48 процентов

хлопка и 52 процента льна. Тем интереснее будет результат, считают специалисты

Эдуард АКУЛІН: «Я ведаю, дзе знаходзіцца шыльда Саюза пісьменнікаў з выявай «Пагоні»...

Днямі ў сядзібе ГА "Таварыства беларускай мовы" ў Мінску адбылася творчая сустрэча вядомага паэта, барда і перакладчыка Эдуарда Акуліна з прыхільнікамі ягонай творчасці. Сустрэча насіла інтэрактыўны характар любы жадаючы мог задаць пытанне Акуліну.

пра Акуліна наступную гісторыю: "У жніўні 1991 года Эдуард загадваў філіялам музея Максіма Багдановіча "Беларуская хатка". Тады ж у Маскве адбыўся путч. А тут, у Мінску, беларуская інтэлігенцыя сабралася пісаць ліст падтрымкі Барысу Ельцыну. Сярод падпісантаў, дарэчы, быў і Зянон Пазьняк. Людзі саб раліся ў "Беларускай хатцы". Усё было, як у шпіёнскім фільме

- згодна з законамі канспірацыі.

Адзін з прысутных распавёў Усе, хто прыйшоў у "Беларускую хатку" і падпісаў ліст Ельцыну, павінны былі занесці свае асабістыя даныя прозвішча і нават хатні адрас спецыяльны спіс. Гэта было даволі небяспечна. Таму што тады мы яшчэ жылі ў СССР і ліст Ельцыну мог прынесці падпісантам вялікія непрыемнасці...

Дарэчы, спіс усіх падпісантаў Эдуард Акулін пакінуў сабе" Усе спробы высветліць у Акуліна, дзе зараз знаходзіцца той спіс, плёну не далі.

"Я ўмею захоўваць сакрэты, парыраваў Эдуард. — Канечне, я ведаю, дзе знаходзіцца той спіс. Больш за тое: я таксама ведаю, дзе захоўваецца шыльда з выявай нашага герба "Пагоня" якая ў свой час была прымацавана на Дом літаратара. Аднак я нікому пра гэта не скажу. Да лепшых часоў".

Антон ВІТАЛЬЕЎ,

ШОУ-БИЗНЕС

«Второе дыхание» Александра Патлиса

Певец и музыкант Александр Патлис провел более шести часов в воде.

Артист делал фотосессию для своего нового альбома. Этот диск — первый после расставания Патлиса с группой "Новый Иерусалим" и называется весьма символично — "Второе дыхание"

"Не зря ведь говорят: для того чтобы нырнуть во что-то новое, нужно выплыть из старого, — рассказывает Патлис. — Второе дыхание открывается у людей, которые знают, куда нужно двигаться дальше и видят свою цель. Для меня новый альбом и есть второе дыхание".

Перед фотосессией музыкант прошел небольшой обучающий курс у профессионального инструктора по дайвингу Андрея Лихачева. Ведь погружение под воду, особенно без акваланга, в одежде, — дело не из легких. А чтобы Патлис не всплывал, ему клали в карманы джинсов грузы.

Кстати, 29 апреля по случаю начала продажі альбома "Второе дыхание" в магазине "Мистерия звука" (Сурганова, 50) состоится автограф-сессия и мини-концерт Александра Патлиса. А 15 мая в клубе "Миллениум" презентация "Второго дыхания" Патлиса.

Hapoohase http://www.nv-online.info

Железнодорожников наказали

Тех, кто не смог обеспечить нормальные условия для проезда пассажиров в Бресте, отстранили от должностей.

С тяпками и мотыгами брестские дачники перекрыли движение пригородного дизельного поезда на Влодавском направлении. Такого не припомнят брестчане, чтобы пассажиры в массовом порядке вышли на рельсы и не пропустили поезд!

Случилось ЧП на станции "Брест-Южный" в субботний день 12 апреля, когда на станцию после 9.00 прибыл утренний пригородный поезд Влодава", состоящий всего из трех вагонов, а вернее - из одного полноместного вагона и двух полувагонов с тепловозами по бокам. В поезде было всего 302 посадочных места.

Очевидцы этого "исторического" рейса утверждают, что уже на станции отправления "Брест-Центральный" было проблематично занять места. На следующей станции "Брест-Полесский' в него смогла сесть лишь небольшая группа людей, а уже на 'Брест-Южном" вообще никто не смог вбиться в вагоны — изза ограниченной вместимости.

Погода стояла по-весеннему теплая, люди купили билеты, настроились на дачные работы. А тут такая незадача... С досады на такую "подножку" железнодорожников около ста радикально настроенных пассажиров преградили дальнейший путь дизелю. Некоторые не преминули пройтись по окнам палками. Пассажирский бунт привел к тому, что примерно через час из Брестского локомотивного депо, где формируются пригородные поезда, подали полносоставный дизель-поезд из 6 вагонов (на 630 посадочных мест). Пассажиры пересели в него, движение восстановилось намного позже

установленного графика. По словам начальника локомотивного депо Леона Пашкевича, "разбор полетов" привел к

тому, что сняли с должности дежурного по депо Владимира Казанцева. Происшествие не прошло бесследно и для руководителя, которого, как он сам заявил, отстранили от должности. Как сообщил начальник Брестского отделения Белорусской железной дороги Александр Шматов, должностные лица локомотивного депо, ответственные за выпуск на линию подвижного состава, не обеспечившие нормальных условий проезда пассажиров и виновные в создании данной конфликтной ситуации, отстранены от занимаемых должностей. Привлечен к ответственности и ряд должностных лиц Брестского отделения дороги — за отсутствие должного контроля за работой структурных подразделений отделения, в частности, локомотивного депо.

После ЧП начальник пассажирского отдела отделения же-

лезной дороги Александр Мягченков пояснил, что по ветке на Влодаву утром и вечером обычно ходили полносоставные поезда, а тут в депо не учли активного наступления дачного сезона и увеличения пассажиропотока. В дальнейшем количество вагонов в дизельных поездах будет определяться более тщательно с учетом пассажиропотока. Чтобы разгрузить Влодавское направление, досрочно, с начала мая, намечено ввести два дополнительных дизель-поезда до ст.Ду-

Руководство Брестского отделения железной дороги принесло свои извинения пассажирам в связи с причиненными не

Александр КОВАЛЬЧУК.

СЛЫШАЛИ?

Государство окажет помощь

При рождении тройни семьям будет в течение трех лет предоставляться бесплатная помощь няни и питание на малышей.

Как сообщила заместитель начальника главного управления политики занятости и народонаселения Министерства труда и соцзащиты Татьяна Шеметовец,

Согласно проекту, помощь будет оказываться всем семьям при рождении трех, четырех и более детей единовременно. Рапроект соответствующего поста- нее помощь няни оказывалась новления уже разработан и на- таким семьям только до момента правлен на согласование с заин- исполнения детям двух лет, те-

перь же предлагается увеличить срок оказания этих услуг еще на год. Кроме того, с принятием документа бесплатное питание на детей будет выделяться без учета среднедушевого дохода семьи в месяц.

ВАС ИНТЕРЕСУЕТ

Атака на ХИБинфекции

Говорят, скоро в поликлиниках начнут делать прививки от пневмонии (воспаления легких). Так ли это?

Лариса Черепко,

Бесплатные прививки прогив ХИБ-инфекции, вызывающей такие болезни, как менингит, сепсис, пневмонию, юным минчанам начнут делать с 1 июля текущего года. Об этом сообщила заведующая отделеиммунопрофилактики Минского городского центра гигиены и эпидемиологии Ирина Глинская.

В поликлиниках по месту обслуживания прививать будут трехмесячных ребятишек. При-. нем не просто одной вакциной от ХИБ-инфекции, а в комплексе с вакцинами против коклюша, дифтерии и столбняка. Кроме того, с 1 июля будут делать прививки против ХИБ-инфекции и малышам в возрасте от шести месяцев до двух лет. Но не комбинированной, а так называемой моновакциной, эффективной против одного вида БЫЛО...

Вернер фон Браўн рыхтаваў ракетны ўдар па Нью-Йорку

немцы пачынаючы з верасня 1944 года і да вясны 1945-га абстрэльвалі Англію, у савецкім друку пісалі рэдка. Відаць, пра навінкі Германіі ў ракетабудаванні не хацелася даваць падрабязныя звесткі — у СССР жа падобных ракет з далёкасцю палёту 320 км тады і блізка не было. Толькі нядаўна ў расійскім часопісе "Вокруг света" быў апублікаваны падрабязны артыкул пра тое, як канструктар Вернер фон Браўн ствараў ФАУ-2 — "зброю помсты" адказ на "дывановыя" бамбардзіроўкі саюзнай авіяцыяй нямецкіх гарадоў. На Лондан абрынулася 517 ракет, на іншыя аб'екты — 537. У выніку загінулі 2754 чалавекі, цяжка паранены 6523. А ўсяго такіх "дарункаў" было выраблена 5380. Масавая вытворчасць ФАУ-2

дорага каштавала рэйху. Канструкцыя ракеты ўключала 30.000 дэталяў, якія вырабляліся на 800 заводах, і абыходзілася ў 300.000 рэйхсмарак. Аднак пералому ў ходзе вайны на Захадзе (на Усходнім фронце немцы іх не прымянялі) яны не прынеслі. Тым не менш ужо ў пачатку 1944 года, як сведчыць гісторык Сямён Федасееў, фон Браўн займаўся праектам ракетнага ўдару па ЗША. Ён разгарнуў работы па стварэнні дзвюхступеннай ракеты А-9/А-10 з выкарыстаннем вузлоў ад ФАУ-2, а ў якасці паліва — спірту і вадкага кіслароду.

была гатовай. Вышыня ракеты складала 29 метраў, дыяметр — 4 метры. А-10 развівала б хуткасць 4250 км у гадзіну на вышыні 290 км. Разліковая далёкасць палёту планавалася ў 4800-5000 км. Ракета магла несці дзвюхтонны трацілавы зарад і пацэліць у самы высокі хмарачос Нью-Йорка — Эмпайр Стэлтс Білдынг. Дзеля гэтага ў ноч на 30 лістапада 1944 года падводная лодка немцаў высадзіла на ўсходнім узбярэжжы ЗША двух агентаў СД, забяспечаных спецыяльнай радыёапаратурай для навядзення ракеты дакладна на цэль. Аднак абодва былі хутка арыштаваны ФБР. Галоўнае ж — зрывалася технічная частка праекта, бо першае выпрабаванне скончылася правалам. Фон Браўн унёс прапанову

ротніка: падабраць такога можна было сярод фанатаў СС. З улікам пад'ёму ракеты на вышыню 290 км ён мог бы стаць і першым касманаўтам.. Аднак германская прамысло-

ла свае рэсурсы на дапрацоўку ракеты. Ды і сам канструктар у пачатку 1945 года ўжо прадбачыў, што Германію чакае канчатковае паражэнне, а яго могуць забраць да сябе амерыканцы. Гэта і здарылася ў маі 1945 года. Разам са стваральнікам зброі помсты" ў ЗША было вывезена каля 700 канструктараў

ракетнай зброі, цэлыя кіпы

тэхнічнай дакументацыі, а таксама 100 гатовых ФАУ-2, камплек-

ты дэталяў да ракеты A-10. İ са-

вецкія ваенспецы не абышлі ўва

васць да той пары ўжо вычарпа-

вывесці ў космас спадарожнік, а затым і касманаўта, а таксама несці ядзерныя зарады на адлегласць 13.000 км... Міхась ТЫЧЫНА

гай навінкі вермахта. Ім удалося

сабраць камплектуючыя для 20

штук ФАУ-2 на заводах горада

Кляйнбодуннеген, дзе іх выраб

лялі. Астатнія вузлы і дэталі,

плюс 300 германскіх спецы-

ялістаў-ракетчыкаў вывезлі ў

СССР, што дазволіла ўжо ў 1947

годзе на палігоне Капусцін Яр

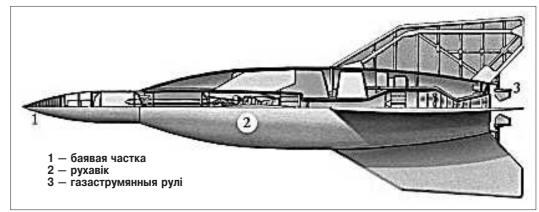
пад Астраханню правесці пуск

першай савецкай ракеты Р-1. 3

яе пачалася эра стварэння ўлас-

най ракетнай тэхнікі, здольнай

Вялікай Айчыннай вайны

ВНИМАНИЕ!

Потому что без воды

Пресс-служба Мингорисполкома распространила адреса потенциального бедствия — отключения горячей воды в мае 2008 года.

В период с 12 мая воду от-

у потребителей по улицам Казинца, 35-51к.1,2,3,4,5, 83-121, 48-122; Ландера, 2-88; Кор-1k.1,2-33k.1,2, 8к.1,3, 10к.2,4; Брестская, 56-86; Курчатова, 1-9, 1а, 4-10; пер.Корженевского, 2а, 6б; Стебенева, 20а; Космонавтов, 3-47, 34-50, 56; Слободская, 91-177; пр-д Слободской, 6-28; Есенина, 3-35, 6-22; Н.Орды, 37, 39, 45; Я.Чечота, 21; Берута, 2-12; пр-т Пушкина, 26-34, 37, 39, 41-63; Д.Марцинкевича, 10; Одоевского, 16-22; Кальварийская, 30-36; Притыцкого, 2, 32-60, 60б, 3-19, 23, 39-65; Скрыганова, 7к.2, 4, 6-36, 39; Д.Сердича, 4-18, 3-19; Жудро, 4-34, 1-23; П.Глебки, 4-48, 3; Матусевича, 1-27, 38-46; Ольшевского, 1к.1,2,3,4, 1а,б; Бирюзова, 10; пр-т Независимости, 22-28, 32, 326, 19-29, 25а,

2а, 4, 8, 10, 10а; Интернациональная, 9-15, 11а, 13а, 21-31, 27a, 29a, 33a, 20-26, 24a, 26a, 30, 40; Я.Купалы, 17/30, 21-25, 4; Комсомольская, 5, 5а, 9/16, 13, 13а, 15а, 21; Революционная, 1-7, 1а, 4-14, 6а,в, 8а; пер. Музыкальный, 3, 5; Кирилла и Мефодия, 3, 5, 4; Герцена, 2-6, 2а, 10, Октябрьская, 1, 5, 2-16, 8а, 10а,б, 12а, 15-19; Серафимовича, 1а; Судмалиса, 3, 10; Красноармейская, 4-10, 10а, 16-26, 16а, 20a, 22a, 24a, 28-34, 32a, 34a, 3, 7-15, 19, 21, 21а; пер. Казарменный, 3, 5, 5а, 4; Ульяновская, 3-4, 8; Первомайская, 2-14, 6а, 8а; Маркса, 16/31, 24, 26, 30-42, 34a, 50/13, 37, 39, 37a, 45/15; Я. Купалы, 7, 11; Кирова, 8/4, 16, 26, 23, 25, 33/22, 43, 49, 51/9; Энгельса, 1, 7, 13, 17, 25, 4, 6, 12, 18, 20, 26-30, 32a, 34, 34a; Смоленская, 7; пр-т Независимости, 31-47, 34-48; Ботаничес-

ная, кроме 9; Гикало, 1, 3, 4; Берестянская; пер. Горный; Смолячкова, кроме 9, 16; Золотая Горка, 2, 4, 12-16,1-15; б-р Мулявина, 4-6; Пулихова; Андреевская; Антоновская; Нагорная; Слесарная; Соломенная; Ивановская; Смоленская, 15-33; Аз-Чапаева; Первомайская, 18-28, 3-17; З.Бядули; Марьевская; Захарова; пер.Броневой; пер.Войсковой; Румянцева; Фрунзе; Коммунистическая; Киселева; Чичерина; Пашкевич; пл.Парижской коммуны, 1; Куйбышева, 17-61, 8-38; Красная; Пугачевская; Хоружей, 1-31; пр-т Машерова, 1-31, 2-60; Богдановича, 6-60, 31-59; Сторожевская, 8; Кропоткина, 72, 74, 43, 47-91; Старовиленская, кроме 133; Червякова, 2,к.2,3,5; Центральная; Социалистическая, 1-23, 10; Мичурина; Л. Чайкиной; Трудовая; Шоссейная; Котовского; Ла-27а; Ленина, 3, 5, 9, 11/35, 15- кая; П.Бровки, 30, 32, 25; зо; пер. Лазо; Строителей; Днеская, 21, 15а, 21а, 2-8, 4а, 18-22, 28, пер.Твердый; Козлова; Платоно- провская, 9; Челюскинцев; Укратракт, 21, 15а, 21а, 2-8, 4а, 18-22, 28, пер.Твердый; Козлова; Платоно- провская, 9; Челюскинцев; Укра- тракт, 2-10, 1-15; Я.Коласа, 44- скэнерго" по телефону 227-35- 30; пл. Свободы, 5-17, 76, 23, 2, ва, 1-37, 10-22а; Краснозвезд- инская; Орджоникидзе; Огарева; 52, 39-73, 38-42; Кнорина; 24 или в ближайшее КУП "ЖЭУ".

Омельянюка; Седова; пр-т Партизанский, 104-135, 144; Радиальная, 7, 11а, 17, 23, 34,к.1, 36-40, 36а, 38а; Переходная, 64; Холмогорская, 40а, 47, 47а, 51-59, 63, 85; Солтыса, 24, 26.

В период с 13 мая:

у потребителей по улицам Бурдейного; Якубовского; Тимошенко; Одинцова; Лобанка, 9, 14, 18-22, 28, k. 1, 2, 30-34, 38, 40, 44, 50-64, 78, 84-88, 94; Притыцкого, 60, 66-152, 89; Лещинского; Матусевича, 35, 37, 53-69, 86-90; Колесникова; Кунцевщи на; Скрипникова, 1-7, 19, 21, 25-35, 4, 14, 16, 28-42, 46, 48; Maзурова, 2, 6, 12-22; Сухаревская, 27, 33, 39, 41, 45, 51, 55, 59-65, 48-62, 68; Шамякина, 5, 7, 11; Панченко, 38-46; Федорова, 3, 5,

В период с 20 мая:

у потребителей по улицам Макаенка, 1-29, 4-14; Филимонова, 23-69, 24; Парниковая, 3-13; Натуралистов, 4-12, 5; Кедышко, 2-18, 3-33а; Толбухина, 2-18, 21, 23; пр-т Независимости, 84-110а, 95-101; Волгоград-

К. Чорного, 31а; Новгородская, 3-13, 6а; Черняховского, 1, 3; пер. Чайковского, 3, 4, 6; Чайковского, 7, 41, 73а; Белинского, 2-18, 15-21; Суворова, 18; Олешева, 3, 5; Лукьяновича, 2, 4; Восточная, 22-68, 127, 129, 179; Мележа, 3, 4, 4а; 1-я Арктическая 5; Ломоносова, 3, 5, 4-12; Некрасова, 3-9, 8-12; пер.Ломоносова, 3, 5; Чернышевского, 10а; Беды, 2-6, 4а; Сурганова, 36-50.

пер.Калинина, 9, 12-16, 26а, 30а;

В период с 21 мая: — у потребителей по улицам

Брестская, 2-42, 75-87, 90; Казинца, 3-27а; Кижеватова, 7, 9, 58-80к.1,2; пер.Корженевского, 2-24; Асаналиева, 5-13к.1,2,3, 2-66; Серова, 1а,б, 2а, 3, 3а, 4, 4а, 5a, 8, 17, 31, 33, 46a; Пухович-ская, 5a, 8, 14, 20, 21; Пирогова Во время испытаний воз-

можны повреждения теплопроводов. При обнаружении течи воды или парения из земли, колодцев, провалов грунта необходимо срочно сообщить диспетчеру Минских тепловых сетей по телефонам 298-27-27, 298-27-1-69, 12-86; Логойский 37, диспетчеру ЦДС РУП "Мин

ГАЗЕТА — ЧЫТАЧЫ

«Народную волю» — з любога дня!

рукі "Народная воля"? Ёсць ры. Для гэтага Вам толькі ным чытачом? Калі так, то любы філіял "Беларусбан-

0402280179

извещение

Вам упершыню трапіла ў рымліваеце чарговыя нума- ем сёння спецыяльна для 71. Пасля званка да Вас Вас. Мінчане могуць аперажаданне стаць яе пастаян- трэба тэрмінова завітаць у тыўна зрабіць перадаплату са свежымі нумарамі газеты таксама праз рэдакцыйны няма праблем! Сёння Вы ка" альбо ў любое паштовае офіс (вул.Энгельса, 34а) робіце перадаплату, а аддзяленне і запоўніць альбо пазваніць па тэлефоат- бланк, узор якога мы друку- нах: 328-63-93 ці 328-68-

ИЧУП «Народная воля»

«Приорбанк» ОАО ЦБУ 113 г. Минск

прыйдуць нашы валанцёры і дапамогуць аформіць перадаплату за любы тэрмін. Калі Вам не ўдалося пазнаёміцца з папярэднімі нума-

рамі, рэдакцыя па Вашай просьбе можа іх даслаць.

Дарэчы, ужо можна пералічваць грошы і за любы тэрмін другога паўгоддзя.

Нягледзячы на экстрэ-

мальныя ўмовы выдання газеты, тарыфы па перадаплаце ранейшыя: на месяц — 9500 рублёў для індывідуальных чытачоў і 15.000 рублёў для арганізацый, прадпрыемстваў, устаноў, фірм. Заўважым: паколькі кошт газеты пры рэалізацыі ў розніцу з новага года павысіўся, то выгадна рабіць перадаплату з тым, каб газета дастаўлялася дахаты.

Банкаўскія рэквізіты "Народнай волі" такія:

УП "Народная воля": p/p 3012006535014, AAT "Пріорбанк", ЦБП 113, код 749, УНН 100961759.

Вымушаны і на гэты раз звярнуць увагу на тое, што перасылаць у рэдакцыю трэба не толькі копію пла-. цежнага дакумента, але і запоўненую АБАНЕНЦКУЮ КАРТКУ, узор якой друкуем і ў сённяшнім нумары.

Зноў жа: запаўняйце выразна, пажадана друкаванымі літарамі. Разумеем: для тых, хто рабіць гэта будзе ўпершыню, не вельмі прыемная рэч. Але што зробіш: каб своечасова атрымліваць газету, мы вымушаны звяртацца з такой просьбай.

Вы з «Народнай воляй», «Народная воля» — з Вамі!

РЭГІЁН

Конную міліцыю разагналі

Узвод коннай міліцыі перастаў існаваць у Гродне з-за эканамічнай немэтазгоднасці.

Пра гэта стала вядома ў мінулыя выхадныя, калі замест прыгожых жывёл, на якіх міліцыянты выязджалі ахоўваць лясны масіў Пышкі, яны пераселі на ровары. Аказалася, што ўзвод коннай міліцыі, што існаваў у Гродне

апошнія 10 год, быў расфарміраваны наступным чынам: некалькі коней аддалі ў Мінск, а астатніх... парэзалі на мяса.

Чакаецца, што сёлета конная міліцыя будзе расфарміраваная і

Флікеры — сабакам

У Гомелі — флікерны бум. Святлоадбівальнікі сталі ўпрыгожаннем для чатырохногіх гадаванцаў.

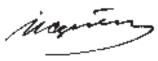
Уладальнікі сабак выкарыстоўваюць на ашыйніках павязкі і невялікія значкі. Пры гэтым Дзяржаўтаінспекцыя не абавязвае, а толькі рэкамендуе выгульваць сабак з флікерамі.

Дарэчы, святлоадбівальныя элементы для жывёлін выкарыстоўваюць і ў іншых краінах Ёўропы, а ў Арабскіх Эміратах у ласінах з такіх матэрыялаў ходзяць нават вярблюды.

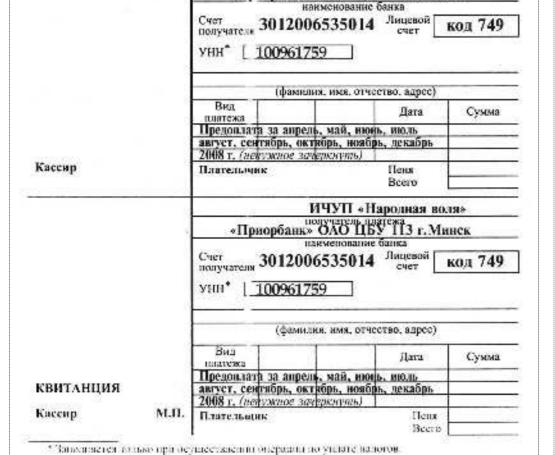
Адрас рэдакцыі:

220030, Мінск, вул. Энгельса, 34а. Прыёмная: тэл./факс (017) 3286871. Тэл./факс рэкламнага аддзела: 3286904, 3286906 E-mail: nv@promedia.by http://www.nv-online.info

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №246 ад 10 кастрычніка 1996 г. (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў ТАА "Типография Михайлова - С", 214020, г.Смаленск, вул. Шаўчэнкі, 86. Па заказе ТАА "Типография Михайлова", 214000, г.Смаленск, вул. Кастрычніцкай рэвалюцыі, д.38, кв.54. Падпісаны ў друк 23.04.2008 у 16.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж: 10 026 экз. Заказ №

за апрель, май, июнь, июль, август, сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь 2008 г. (ненужное зачеркнуть) Запольчется отчетине нечатными буквами и обязательно отправляется в редаклано с **копией плитемсного документа** фамилия RMN индекс почтового отделения область район название населенного пункта город, городской поселок, поселок, деревня улица пр-т переулок (нужное - подчеркнуть) дом корп. 9.6.6.2 (Примечание: если можете — укажите, пожалуйста, код подъезда или номер дом,телефона;

в случае получения газеты через

абонентский планс обязательно укажите

индекс и адрес почтового отделения)

Абонентская карточка

на номера газеты «Народная воля»